

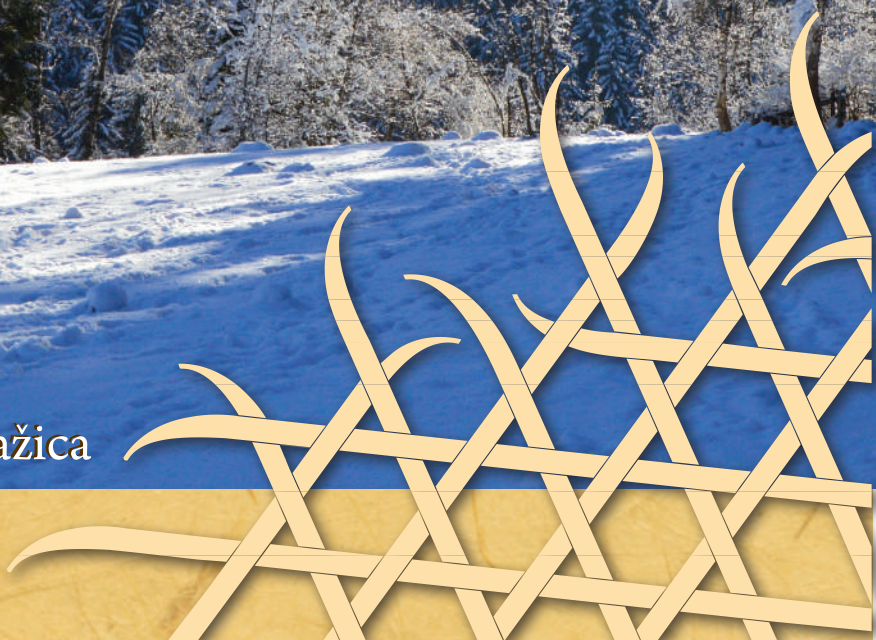
Poština plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

97/ XVII, november – december 2015

Glasilo občine Sodražica

VSEBINA

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
Dosežki in izzivi
- 4 AKTUALNO**
O čem so govorili svetniki?
Krožišče in obrtna cona
- 7 OBČINSKI PRAZNIK**
Kdo so letošnji nagrajenci?
- 12 ŽUPNIJA**
Predaja obnovljene cerkve
Diakonsko posvečenje
- 18 ŠOLA**
Slovenski zajtrk
Odrta vrata
- 20 ŠEDRŽANKE**
Praznična tradicija
- 22 ŠPORT**
Izjemno udejstvovanje
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**

Foto na naslovnici:
Peter Arko

NAJAVA JAVNIH
RAZPISOV

Občina Sodražica obvešča, da bodo na spletni strani www.sodrazica.si ter na oglasni deski Občine Sodražica v drugi polovici meseca januarja 2016 objavljeni javni razpisi za sofinanciranje:

- programov športa v Občini Sodražica za leto 2016,
- programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Sodražica za leto 2016,
- drugih društvenih dejavnosti v Občini Sodražica za leto 2016,
- pokroviteljstva Občine Sodražica za leto 2016.

Lučka za lučko, zvezda za zvezdo

Piše: Nina Pirc Vovčko, urednica

Nisem se še dobro zavedla, pa je bil tu. December, namreč. Čas, ki ga je mati narava na našem koščku planeta določila za umik vase, za počitek in urjenje v potrpežljivem čakanju ter mu dodelila najglobljo temo, nizke temperature in večkrat tudi debelo snežno odejo, ki kdaj čisto fizično upočasnuje tempo, s katerim drvimo skozi vsakdan. (Kar nas kakšen dan tudi pošteno razjezi, kajne? ☺) Prepričana sem, da se narava nikoli ne moti in da je vse na svetu prepredeno z njeno večno modrostjo. Še malo, majceno, in dočakali bomo najdaljšo noč v letu, po kateri – kakšno olajšanje! – nam je iz dneva v dan podarjene več svetlobe.

Lepo se je v teh dneh sprehoditi po okusno okrašeni Sodražici, kjer nam kakor v tolažbo v vsaj tej temi že nekaj časa sijajo čarobne lučke. Seveda, saj lučk decembra ne prižigamo zgolj iz navade ali zgolj zato, ker so lepe. Luč je bila od nekdaj znamenje upanja v novo življenje. (Mimogrede, ste kdaj opazovali zimsko zvezdnato nebo? Poskusite, naravnost veličastno je!) In tako se lučka za lučko, zvezda za zvezdo v nas naseljujejo svetloba, upanje in radost ob preprostem spoznanju in hvaležnosti, da smo.

Pa vendar se stvari večkrat zdijo tako zelo komplicirane, posebej še decembra. Ko kupujem, podarjam in prejemam darila, se mi utrne, da je s tem, ko nekaj kupim in podarim, narejenega šele pol, in da obdarovanje postane zaokrožena celota šele tedaj, ko z obdarovanim *skupaj* pojeva tisto čokolado, ko *skupaj* spijska tisti čaj ali kavo, ko se *skupaj* igra tisto novo igrice. Šele tedaj bo kupljeno darilo zares prineslo tisto, kar želim sporočiti, tisto, po čemer hrepenim: bližino in povezanost.

Zato vam želim, da bi bil vaš božič zares praznik svetlobe, (za)upanja in topline medsebojnega srečevanja, leto 2016 pa naj vam prinese polno naročje očaranosti nad našo čudovito naravo, zvrhan koš ponosa na vse, kar znate ustvariti in pridelati doma, velik pehar toplih občutkov bližine in povezanosti z domačimi, s sosedi in sodelavci, zajetno zbirko iskrenih klepetov s prijatelji (in z neznanci), polno shrambo časa za ukvarjanje s tistim, kar vas veseli in osrečuje, visoko skladovnico novih znanj in globokih spoznanj. Želim vam občutek hvaležnosti, ki bo v vas vsak dan znova prebujal radost in veselje do življenja – tukaj in zdaj. Naj bo igrivo in iskrivo, zadovoljno in preprosto. Naj bo srečno!

P. S.: Te dni se je zgodila otvoritev novega krožišča pri Fibranu, prenovljene ceste in na novo nastajajoče poslovno-obrtne cone. Ob besedi cesta imamo različne asociacije. Včasih na nevarnosti in na nesreče, povezane z njimi, drugič na gospodarsko rast in napredek. Pa vendar je cesta tudi tista, ki povezuje in združuje ljudi ter odpira nova, še nepoznana obzorja. Uporabimo jo kdaj tudi v ta namen.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **1. februar 2016**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@gmail.com

Sodražica je dobra občina, predvsem pa je naša

Izsek iz govora župana Blaža Milavca ob prazniku Občine Sodražica v četrtek 29. oktobra letos

Kaj naj nam pomeni praznik Občine Sodražica, praznik naše male lokalne skupnosti? Zlasti še v času, ko drhtijo državne strukture, ko se mešajo kulture in rahljajo civilizacije? Globalnost sveta, ki smo jo do sedaj občutili predvsem kot prednost zaradi prostega pretoka tehnike in blaga ter tudi ljudi, kot odmev prinaša tudi val pretresov, ki so posledica neenakosti in različnosti med ljudmi, na drugi strani pa tudi vse bolj enotne miselnosti in hrepenenja po njih in istih stvareh. Kaj lahko danes v tem širokem svetu pomeni skupnost, kot je naša občina? Je to le formalna danost? Je to le ostanek neke ne ravno posrečene politike? Paradoks! Globalizacija sveta tiho, a nezadržno in neizbežno krepí temeljne in osnovne skupnosti. Ponovno se začnemo zavedati pomena domače družine, kraja in občine. To je naša baza in naše zavetje. Tu smo, pa če si to priznamo ali ne, enostavno doma. Veliko stvari, ki so danes resničnost, in to močna resničnost, bo jutri lahko zgodovina. Najbližje skupnosti, ki nas obdajajo in določajo, bodo prešle zadnje. Zato je pomemben naš odnos do njih – bolj kot zaradi njih predvsem zaradi nas.

Spoštovanje, solidarnost, medsebojno sodelovanje in pomoč, skupni naporji za razvoj ter tudi kritičen, a konstruktiven pogled odlikujejo tiste pripadnike skupnosti, ki razumejo pomembnost ne samo svojih interesov ampak tudi širše skupnosti. Med take med prvimi sodi tudi občina. Potem si odgovoriti na vprašanje, ki je bilo zastavljeno na začetku, ni pretežko. Tako občina kot tudi njen praznik nam morata veliko pomeniti. Usoda lokalne skupnosti je in ostaja ta, da je najbližja ljudem in se ne more skriti ali zakriti z dobrim PR-om ali oddaljenostjo od ljudi. Občina je tukaj in je prva, ki skrbi za svoje ljudi. Če sama ne zmore česa urediti, kar se velikokrat zgodi in to ne samo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, ampak predvsem zaradi tega, ker je pristojnost reševanja pač drugje, potem lahko vsaj z opozarjanjem pospeši reševanje odprtih problemov. Uspešnost takšnih posredovanj občine je odvisna od teže, ki ji je pripisana v družbi. Zato ni nepomembno, s kakšno

lahkoto udrihamo zoper občine in župane, to namreč koristi strukturam na drugih, višjih ravneh, da si lahko vedno in znova umijejo roke. Iz tega razloga smo npr. pri nas v primeru urejanja protipoplavne varnosti ponudili sodelovanje in pomoč državi z opozorilom, da ne bomo tolerirali izgovarjanja na račun ne-sodelovanja ali ne-ukrepanja občine v primeru povzročitve večje škode ob morebitnih novih poplavih. Zaleglo je vsaj toliko, da se je začelo reševanje najnujnejših primerov, na katere so opozarjali prizadeti in občina.

Končno se moramo zavedati, da tudi država ni in ne more biti vseмогоčna in je iluzorno pričakovati, da se lahko na državni ravni uredijo vsi problemi. Zaradi tega je še kako pomembno sodelovanje med državno in občinsko ravno. Predsednik Pahor je letos na našem Tržnem dnevu priznal, da so pomemben del razvojnega bremena v

dočakali začetek in hvala Bogu tudi zaključek pomembnega investicijskega projekta Komunalne ureditve zemljišč v obrtni coni pri Fibranu. V tem projektu smo skupaj z Direkcijo RS za infrastrukturo kot partnerji izvedli celovito opremo območja s komunalno in prometno infrastrukturo. Dober milijon evrov vreden projekt danes izkazuje dva hektara opremljenih zemljišč za obrtno dejavnost ter urejen pomemben odsek državne in deloma tudi lokalne ceste s krožiščem. Območje, ki je bilo po prostorskem planu že več desetletij določeno za poslovno cono, se je sedaj odprlo in pokazalo možnost za nove poslovne izzive.

Tudi več let pripravljana in prizadevanja za znameniti projekt Oskrba s pitno vodo SORIKO je v letošnjem poletju doživelo pomemben preobrat. Pravzaprav korak naprej, saj smo končno prejeli pozitivno odobritev so-financerskih sredstev iz evropskega kohezijskega sklada in državnega proračuna. Projekt nam prinaša celovito urejanje oskrbe s pitno vodo na pretežnem območju občine. Zato kljub temu, da ne rešuje čisto vseh težav, vendarle upravičeno velja za enega največjih projektov naše občine, prav tako tudi za občine partnerice, Ribnico in Kočevje. Izziv za naslednjih nekaj let je torej tukaj.

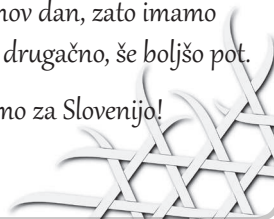
Leto, ki se bo kmalu začelo poslavljati, je pri nas prineslo še marsikaj novega. Na Gori smo uspešno zaključili projekt Komasačije kmetijskih zemljišč in se že pripravljamo na nov projekt – agromelioracijo, kjer bomo obnovili in dogradili novo potno mrežo ter sanirali po komasačiji novo pridobljena zemljišča. Letos smo izvedli tudi kar nekaj ureditev novih odsekov javnih cest oziroma poti. Poleg neposrednih občinskih investicij smo določen del sredstev namenili tudi opremljanju drugih področij, tako smo financirali nakup novega EKG v Zdravstveni postaji, financiramo kredit za gasilski vozili PGD Gora in Sodražica, sredstva se namenijo tudi amortizaciji v vrtcu in šoli. Del sredstev smo namenili tudi obnovi naše župnijske cerkve kot sredstva, namenjena ohranjanju kulturne dediščine, kamor sodi tudi naša sakralna dediščina.

Za celotno občino noveliramo občinski

Petindvajset let je, od kar smo se odločili za samostojno Slovenijo. Odločili smo se enotno in pogumno stopiti v nov dan. A še preden je tu večer, smo že pozabili na enotnost in prizadevanje za skupno dobro. Spet prihaja nov dan, zato imamo priložnost pokazati Sloveniji drugačno, še boljše pot.

Zaupajmo v Slovenijo! Delajmo za Slovenijo!

Blaž Milavec, župan

času krize nosile ravno občine. Tudi danes, v času begunske krize, poleg vključenih varnostnih organov, prostovoljcev in logistike na prizadetih območjih nosijo veliko breme prav lokalne skupnosti, ki so razpete med pričakovanji države, zahtevami lokalnega prebivalstva in prihajajočimi begunci. Ali moramo v naši ljubi državi res vedno znova polagati izpit iz medsebojnega sodelovanja in povezovanja, namesto tako ljubega nam soliranja in ignorance, ki je tako često prepletena z aroganco pristojnih institucij? Čisto po slovensko, čisto po naše. Vsak zase.

A vendarle obstajajo tudi izjeme. In takšna izjema, na katero želim posebej opomniti, je sodelovanje naše občine z državo. Po večletnih prizadevanjih za skupen projekt države in občine z zabelo evropskih sredstev, smo letos končno

prostorski načrt, s katerim želimo prinesiti v naš prostor strateški pogled. Čas je namreč, da se o določenih stvareh, o katerih se govori že dolgo, končno odločimo in uvrstimo v naše dolgoročne načrte. Tu je prometna infrastruktura z obvoznici mimo Sodražice in za Sv. Gregor. Tu je tudi turistična infrastruktura pri Izverju, da omenim le ti dve najpoglavnejši.

V naslednjih letih želimo prevzeti in spraviti v življenje z novimi vsebinami staro zadrugo na trgu, prav tako tudi oživiti in končno izvesti projekt ogrevanja na lesno biomaso vsaj za javne objekte. S partnerskimi občinami, ki so članice konzorcija, ponovno obujamo in pripravljamo projekt izgradnje odprtega širokopasovnega omrežja. Kljub temu, da se je država odločila, da pretežni del evropskih sredstev na področju okoljske infrastrukture preusmeri na velika urbana središča, upamo, da bomo lahko nadaljevali z opremljanjem vasi z javnim kanalizacijskim omrežjem. Tam, kjer to ni smiselno, naj bi v prihodnjem letu začeli subvencionirati individualno reševanje čiščenja odpadnih voda z malimi čistilnimi napravami. Pripravljamo tudi obsežen projekt ureditve javne razsvetljave v delu Sodražice, ureditvijo parkirišč ter izgradnje novega avtobusnega postajališča. Vremenske razmere preteklih let ter

težak lokalni promet sta predčasno pred nas postavila nalogo rekonstrukcije mostu v Lipovšici. Letos smo že začeli s projektiranjem, v naslednjih dveh letih pa upam, da tudi z realizacijo obnove mostu. Pred nas se postavljajo tudi želje in potrebe po družbeni infrastrukturi po posameznih vaseh, kot je igrišče na Gori ter gasilska domova v Zamostcu in Žimaricah. Tudi na tovrstne pobude bo potrebno v naslednjih letih podati odgovor ter jih v okviru zmožnosti vključiti v razvojne programe občine. Izzivov je torej veliko, sredstva pa so omejena. Verjetno se bo potrebno navaditi, da država lokalnim skupnosti ne bo povečevala finančnih virov, vsaj v bližnji prihodnosti ne. Naučiti se bomo morali živeti s tem, kar imamo. Zato je na mestu razumevanje in strpnost. Naloga občine pa je, da postavi prioritete ter sprejme načrt razvojnih programov, kar tudi sicer počnemo. Cilj ni le razvoj na investicijskem delu, je tudi razvoj in delovanje različnih področij z njene pristojnosti. Najprej je namreč potrebno zagotavljati delovanje na osnovnih področju vzgoje in izobraževanja, socialnih programov, programov civilne varnosti in gasilstva, delovanja športnih in kulturnih vsebin, ki jih ustvarjajo naša društva in klubi ter ostalih področij, ki prispevajo za rast in razvoj naših občanov in občanov.

Spoštovane občanke in občani, Občina Sodražica je dobra občina. Predvsem pa je naša. In naša občina smo mi, njene občanke in občani. Delovni ljudje smo, zato ni naključje, da smo si za svoj občinski praznik izbrali datum dogodka, ki je pomemben za trgovanje in trženje, skratka za delo. Mnogi izmed vas ste zelo požrtvovalni in vneti v prizadevanjih tudi v skupnih zadevah na različnih področjih športa, kulture, glasbe, turističnih aktivnostih, gasilstvu, skrbi za starejše, delu z mladimi, skrbi za domače vaško okolje itd. Zato vam iskreno izrekam zahvalo in pohvalo. Ponosen sem na to, da sem lahko vaš župan.

Eno željo bi še imel kot župan, a tudi kot občan: Da bi se znali bolj iskreno veseliti uspehov in pridobitev drugih. Če nekdo ali neka skupnost uspe dobiti novo pridobitev ali rešiti nek problem, je to pridobitev za celo občino. In tega bi se morali znati veseliti vsi. Ne bodimo tako malenkostni, da bi bil naš pogled usmerjen le nase. Z izrazom te želje sem mogoče zahteven, vendar ni mišljena kot provokacija. Je izziv za tiste, ki so zmožni pogleda čez in dalj. Spoštovane in spoštovani, prejemniki naših občinskih priznanj in nagrad sodijo med tiste, ki jim to uspe narediti. Potrudimo se vsaj videti tisto dobro in tisto nekaj več, kar nam želijo sporočiti skozi svoje delovanje in prizadevanja.

AKTUALNO

Matija Ogrinc prejel najvišje priznanje Agencije RS za varnost prometa (AVP)

Pripravila: Nina Pirc Vovčko, foto: Blaž Kovačič

Matija Ogrinc iz naše občine je v okviru Posveta predstavnikov občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v sredo, 14. oktobra 2015, v Ljubljani na svečani podelitvi prejel Svečano listino AVP za življenjsko delo na področju prometa in prometne preventive. Gre za najvišje priznanje Agencije RS za varnost prometa, ki ga vsako leto podelijo posameznikom in organizacijam za izreden prispevek k večji varnosti v cestnem prometu. Svečano listino AVP za

leto 2014 je letos prejelo 20 posameznikov in organizacij, priznanja je podelil mag. Igor Velov, direktor javne agencije.

Matija Ogrinc se je s področjem prometne varnosti pričel ukvarjati kot predavatelj cestnoprometnih predpisov, dolga leta je bil

mentor prometne vzgoje mladih in član izpitnih komisij za vozniške izpite. Kot član in predsednik svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter komisij za prometno varnost v občinah Ribnica in Sodražica aktivno sodeluje pri pripravi in sprejemanju predpisov, strokovnem proučevanju prometnih razmer in presoji predlogov in ukrepov pri urejanju prometa v obeh občinah. Njegovi sodelavci cenijo njegovo izjemno strokovnost, poznavanje področja prometne varnosti in neizmerno voljo, s katero se tudi danes veliko doseže.

V imenu vseh Sodražanov Matiji Ogrincu izrekamo iskrene čestitke!

Občinski svet konec leta sprejema proračuna za leti 2016 in 2017

Pripravila: Darja Vetrh

Občinski svet je v začetku decembra zasedal na 7. redni seji, pred božičem naj bi ji sledila še ena. Občina Sodražica bo tako še pred novim letom sprejela občinski proračun za naslednji dve leti in se tako izognila začasnemu financiranju.

OBČINSKI PRORAČUN

Po sprejemu osnutka proračuna ga bodo tekom javne razprave obravnavali tudi svetniki na sejah delovnih teles in nato posredovali svoje amandmaje županu. Dokončno bo proračun sprejet v 2. obravnavi, predvidoma še pred božičem. Na sedmi redni seji so svetniki potrdili tudi rebalans proračuna za tekoče leto. Bistveni razlog za prejem rebalansa so projekti, za katere tekom leta niso bila zagotovljena sredstva iz državnega proračuna, pridobljena na razpisih, med njimi projekt oskrbe s pitno vodo, ki se prenaša v naslednja leta.

OBDELAVA ODPADKOV

Z novim letom bomo skladno z zakonodajo morali smeti oddajati tja, kjer jih bodo pred odlaganjem tudi obdelali. Občinski svet je podprl predlog Komunale Ribnica oz. župana, da se na tem področju povežemo z nedavno odprtim Regijskim centrom za ravnanje z odpadki v Ljubljani (RCERO Ljubljana). Delovanje RCERO je svetnikom predstavil predstavnik Snage d.o.o. iz Ljubljane Igor Petek in povedal, da zaenkrat sodeluje pri skupnem izvajanju te gospodarske javne službe kar 37 občin, pričakovati pa je, da se jim bo pridružila še katera. Direktor ribniške Komunale

Bojan Trdan je dodal, da je na našem območju Komunala Ribnica zadolžena za zbiranje in ravnanje s komunalnimi odpadki. Komunala bo še naprej zbirala odpadke, obdelovala in odlagala pa jih bo druga družba. Svetniki so v 1. obravnavi, z namenom, da se kot izvajalca te javne službe izbere RCERO, sprejeli Odlok o sodelovanju pri skupnem izvajanju in koncesiji za gospodarski javni službi obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju občine Sodražica.

NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČE

Glede na to, da država zaenkrat še ne bo uveljavila novega nepremičninskega zakona, bo Občina tudi prihodnje leto pridobila sredstva iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Svetniki so tako sprejeli Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2016, ki določa, da bo točka vredna 0,0020 EUR, s čimer se v naši občini tudi v prihodnje plačuje enega najnižjih nadomestil v državi. V letu 2015 se je v proračunu iz tega naslova sicer nateklo nekaj več denarja kot v preteklosti, kar pa izhaja iz posodobljenih baz podatkov zavezancev.

SUBVENCIONIRANJE OMREŽNINE

Prav tako so svetniki sprejeli Sklep o določitvi višine subvencioniranja cene storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb čiščenja in odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode za leto 2016 na območju občine Sodražica, s katerim bo Občina tudi v letu 2016 subvencionirala omrežnino uporabnikom v višini 20 %. V letu 2015 je bila subvencija sicer 40 %, vendar večina okoliških občin omrežnino sploh ne subvencionira.

OPROSTITEV KOMUNALNEGA PRISPEVKA V NOVI OBRTNI CONI

Da bi novo odprta obrtno poslovna cona pri Fibranu čim prej zaživela in odprla tudi kakšno novo delovno mesto, je občinski svet na predlog župana sprejel Sklep o

oprostitvi plačila komunalnega prispevka v novo urejeni obrtni coni. Ta določa, da bo investitor v prvih dveh letih oproščen plačila komunalnega prispevka v novi obrtni coni, v kolikor se zaveže, da bo najkasneje do konca novembra 2017 na območju poslovno-obrtne cone zagotovil najmanj dve novi delovni mesti in ju obdržal zasedena vsaj tri leta.

PROBLEMATIKA MEDVEDA

Glede na vedno večjo populacijo medvedov na našem območju so svetniki obravnavali tudi problematiko nevarnosti zveri na območju občine Sodražica in oblikovali pet zahtev in jih posredovali Vladi Republike Slovenije. Občinski svet ugotavlja, da je država dolžna zagotoviti varnost svojim državljanom in državljanom in da je kot lastnica divjih zveri dolžna z njimi upravljati odgovorno.

Občinski svet Občine Sodražica od Vlade Republike Slovenije zahteva:

1. da se določi in uvede aktivno odvrčanje divjih zveri stran od naseljenih območij (plašenje, ponovna uvedba mrhovišč v gozdovih itd.);
2. da se uredi interventni odvzem divjih zveri v primeru zadrževanja zveri v neposredni bližini naselij tako, da bo operativno izvedljiv v najkrajšem možnem času;
3. da se zniža število divjih zveri na osrednjem območju na vzdržno raven pred letom 1996 z odvzemanjem oziroma prerazporeditvijo po drugih območjih;
4. da se vključi v postopek odločanja in sprejemanja odločitev o ravnanju z divjimi zvermi na državni ravni tudi predstavnike prebivalcev iz vseh občin, ki ležijo v osrednjem območju;
5. da se zagotovi državljanom, ki živijo na osrednjem območju divjih zveri zaradi omejenosti pri svojem bivanju, poslovanju ali kmetovanju zaradi javnega interesa ohranjanja navzočnosti divjih zveri ustrezno finančno nadomestilo primerljivo satisfakcijam, do katerih so upravičeni državljanji območja z bistveno obremenitvijo (območje JEK, plinovodov, deponij, hidroelektrarn itd.) iz državnega oziroma evropskega proračuna.

Sreča ni v glavi in ne v daljavi,
ne v žepu ali pod palcem zaklad.
Sreča je, če se delo dobro opravi
in če imaš koga rad.

(Tone Pavček)

V prazničnih dneh najdete veliko
notranjega miru in moči za izzive,
ustvarjalne trenutke in zadovoljstvo
v letu 2016.

TD Sodražica

Novo krožišče in nova poslovno-obrtna cona v Sodražici predana v uporabo

Piše: Darja Vetric, foto: Milan Glavonjić

7. decembra so župan Blaž Milavec, minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič ter oba vodja projekta, Bojan Papler z Direkcije RS za infrastrukturo in Vinko Čampa z Občine Sodražica, otvorili in uradno predali v uporabo novo krožišče in novo komunalno urejeno poslovno-obrtno cono pri Fibranu v Sodražici.

V nagovoru je župan izrazil upanje, da bo nova obrtna cona kmalu zaživela, doprinesla h gospodarski uspešnosti občine in omogočila kakšno novo zaposlitev. Zahvalil se je vsem sodelujočim v projektu, še posebno krajanom tega območja za potrpežljivost med samo izvedbo. Svoje zadovoljstvo nad uspešno izvedenim skupnim projektom je izrazil tudi minister Gašperšič in dodal, da je ta investicija dokaz, da lahko z dobrim sodelovanjem izvedemo projekte, ki se včasih zdijo neizvedljivi.

Rekonstrukcija križišča Fibran – sever na R1-212/1119 Bloška Polica–Sodražica, v Sodražici predstavlja I. etapo bodoče

obvoznice Sodražica. Nujnost izvedbe tega projekta je narekovala umestitev projekta poslovno-obrtno cone, za katerega je Občina Sodražica na razpisu pridobila EU sredstva iz naslova prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi« Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov 2007–2013 za obdobje 2012–2014.

S projektom, ki je poleg rekonstrukcije križišča v krožišče, v katerem se bodoča poslovno-obrtna cona priključuje na državno cesto s priključno cesto, pločnikom in kolesarsko stezo, se je uredil tudi hodnik

za pešce ob državni cesti v dolžini približno 500 metrov, obnovilo vozišče v dolžini 450 metrov ter uredilo prometno signalizacijo, odvodnjavanje in cestno razsvetljavo.

Zaradi poplavljanja potoka se je izvedla nadomestna gradnja škatlatega prepusta pod cesto in uredilo strugo potoka v dolžini približno 120 metrov. Uredila se je tudi komunalna infrastruktura (fekalna kanalizacija, vodovod, elektro kanalizacija, TK kanalizacija).

Pogodba z izbranim izvajalcem del CGP d.d. Novo mesto je bila podpisana že v decembru 2013, vendar je zaradi znižanja finančnih sredstev s strani države prišlo do zakasnitve del. Po zagotovitvi sredstev v državnem proračunu za leto 2015 je izvajalec letos aprila pričel z deli in jih avgusta tudi zaključil.

Vrednost pogodbenih del je bila 1.156.687,94 EUR. Direkcija RS za infrastrukturo je zagotovila sredstva v višini 536.797,24 EUR, Občina Sodražica pa skupaj z EU sredstvi 619.890,70 EUR, s katerimi je uredila komunalno infrastrukturo, hodnik za pešce s kolesarsko stezo in dostopno cesto ter sofinancirala odvodnjavanje in izgradnjo škatlatega prepusta. Delež EU sredstev je znašal 405.556 EUR.

Lions klub Ribnica dejaven v novem lionističnem letu

Pripravila: Duška Hočevnar Mihelič, tajnica LK Ribnica

V novem lionističnem letu 2015/2016, ki se za Lions klube začne 1. julija, je mesto predsednice ribniškega Lions kluba prevzela Alojzija Zakrajšek, ki je takoj aktivno začrtala glavne smernice delovanja našega kluba za novo sezono. Tako smo v klubu z odobravanjem pozdravili in podprli njeno idejo o razširitvi mreže javno dostopnih defibrilatorjev (v nadaljevanju AED) na našem lokalnem območju, kar je tudi vodilna akcija našega kluba v novem lionističnem letu, ki smo jo poimenovali POMAGAJMO ZA ŽIVLJENJE.

Na območju občine Sodražica je AED nameščen na Športnem centru, drugi je v centru Sodražice in le-tega v zimskem času namestijo na smučišču Izver. Z AED so opremljeni tudi zdravstveni domovi v imenovanih občinah za potrebe svojih pacientov.

»KAJ JE AED? Avtomatski eksterni defibrilator (AED) je prenosna

elektronska naprava, ki je sposobna zaznati zastoj srca pri človeku, s pomočjo električnega sunka pa lahko srce ponovno požene in s tem reši življenje.« (Vir: spletna stran AED baza Slovenije)

Za vzpostavitev zadovoljivega števila AED naprav na območjih naših občin bo potrebno k nabavi pristopiti v več fazah. V sodelovanju z občinami, krajevnimi skupnostmi in gasilskimi društvi so se določile prioritete za nabavo štirih AED za Občino Ribnica, dveh za Občino Sodražica in dveh za Občino Loški Potok. Financiranje nakupa naprav bomo izvedli s klubskimi sredstvi, spomladi prihodnje leto bomo organizirali dobrodelni koncert v namen zbiranja sredstev za nabavo AED, sredstva bomo zbirali tudi s pomočjo

donacij, k sofinanciranju našega projekta bodo pomembno pristopile tudi že omenjene občine, krajevne skupnosti in gasilska društva. Za reševanje je potrebno usposobiti čim širši krog ljudi, zato naj bi se izobraževanje odvijalo na terenu in v šolah.

Lions klub Ribnica se s svojim delom že od leta 1999 trudi izboljšati kakovost življenja pomoči potrebnim na širšem lokalnem območju. V minulem obdobju smo pomagali že mnogim in naš poglobitveni cilj je še naprej ohranjati naše dobrodelno poslanstvo. Verjamemo, da bomo z našo letošnjo osrednjo akcijo naleteli na odobravanje in podporo lokalne skupnosti, seveda pa ob tej akciji ne pozabljammo na pomoči potrebnega posameznika, ki je za nas še vedno najbolj pomemben.

Matija Arko – Sodražan, ki je postavil temelje ameriške polka glasbe v Ameriki

Pripravila: mag. Marina Gradišnik, Muzej Ribnica, foto: arhiv in Darja Vetrih

Napobudo Glasbeno narodopisnega inštituta ZRC SAZU je v sklopu programa Muzeja Ribnica v letu 2015 potekal obsežnejši projekt, ki je osvetlil življenje in delo domačina Matije Arka.

Sestavni del projekta je razstava *Amerikanec na obisku* v stari domovini, ki je bila odprta meseca marca v Rokodelskem centru Ribnica, od 28. oktobra naprej pa je gostovala v dvorani Gasilskega društva Sodražica. 10. decembra je v Sodražici potekala tudi zaključna prireditev projekta, predstavitev publikacije *Glasba z obeh strani, gramofonske plošče Matije Arka in Hoyer tria*, ki je nastala ob omenjenem projektu.

Matija Arko se je rodil 22. 2. 1891 v Sodražici št. 52 kot nezakonski sin. Mati Helena se je kmalu po njegovem rojstvu poročila z očetom Francem Simončičem, ki je bil hlapec v Sodražici. Ko je mati umrla, je bilo Matiji komaj 6 let, njegov oče je dve leti po njeni smrti odšel v Ameriko iskat boljše življenje. Tam si je ustvaril tudi novo družino. Ko je Matija dopolnil 13

Ena redkih fotografij Hoyer tria

let, se je pridružil očetu v Clevelandu. Matija Arko, v ZDA znan kot Matt Hoyer, je s svojo glasbo pomembno zaznamoval ameriški prostor.

S svojo skupino Hoyer trio je postal zelo priljubljen med Slovenci pa tudi izseljenci drugih narodnosti. Veliko glasbe Matije Arka je dokumentirane in ohranjene na gramofonskih ploščah, ki nudijo zanimiv vpogled v njegovo delo in zgodovino slovenske glasbe v ZDA. Čeprav imajo ti posnetki tudi izjemno kulturno in dokumentarno vrednost ter predstavljajo pomemben vir za preučevanje slovenske ljudske glasbe in plesa ter slovenske glasbene dediščine nasploh, so bili na Slovenskem do nedavnega povsem prezrti. Raziskava o Matiji Arku in Hoyer triu je prva te vrste na Slovenskem. Posnete plesne viže Hoyer tria predstavljajo neprecenljivo folkloristično, etnomuzikološko in etnokoreološko gradivo, saj sodijo med najstarejše zvočne zapise

slovenske instrumentalne ljudske glasbe.

S poskusom prepletanja slovenske ljudske glasbe in različnih oblik ameriške popularne glasbe tistega časa pa je Matija Arko postavil temelje t. i. polka glasbe, ki je zaradi privlačnosti kmalu prestopila etnične meje in postala vsesplošno priljubljena. Za izjemen prispevek k razvoju slovenske polka glasbe je v ZDA prejel nagrado za življenjsko delo, ki jo podeljuje The National Cleveland-Style Polka Hall of Fame and Museum v Clevelandu. Matijo imajo mnogi poznavalci za začetnika slovenske polka glasbe v ZDA in ga pogosto imenujejo kar pionir ali stari oče »Cleveland-Style Polka Music«.

O Matiji Arku oziroma Mattu Hoyerju in njegovem glasbenem ustvarjanju smo v Sloveniji do nedavnega vedeli zelo malo. Z raziskavo in razstavo *Amerikanec na obisku v stari domovini* ter že omenjeno publikacijo smo želeli to spremeniti in opozoriti na njegovo delovanje ter pomen, ki ga je imela in ga še ima njegova glasba.

Vir: Kunej, Drago in Rebeka: *Glasba z obeh strani. Gramofonske plošče Matije Arka in Hoyer tria*, ZRC SAZU in Rokodelski center Ribnica, Ljubljana 2016.

Revija domačih ansamblov v Sodražici že trinajstič!

Piše: M. Arko

Tudi letos je v športni dvorani v Sodražici potekala revija domačih ansamblov, ki je bila že trinajsta po vrsti. Veselo je bilo v nedeljo, 25. oktobra, s pričetkom ob 17. uri. Klub harmonikarjev Urška je ponovno poskrbel za čudovit izbor narodnozabavnih ansamblov in prijeten ambient.

Vraževerni bi rekli, da številka 13 prinaša nesrečo, na reviji pa je bilo ravno nasprotno. Po večletni tradiciji so prireditev otvorili člani harmonikarskega orkestra Urška. V spomin in čast poletni preminulemu Slavku Avseniku so zaigrali venček njegovih najbolj priljubljenih polk in valčkov. Nato so nastopali ansambli od blizu in daleč: iz domačih logov so zaigrali ansambel Zakrajšek, ansambel Tomaža Rota in Ribniški pušelj, ki je predstavil novega harmonikarja Marka Drobniča. Od drugod so nastopili ansambli Ponos, Pogled in Jelen, za posladek pa še ansambla Vasovalci in

Rubin. Nekaj posebnega so bili letos kvartet Zvon, ki so z ubranim petjem in humorističnimi vložki lepo popestrili prireditev.

Revijo je povezoval Vlado Komljenovič, ki ga poznamo predvsem kot voditelja radijske oddaje Šmentana reč na Radiu Univox. Številčna publika je bila zadovoljna, saj je bilo večkrat slišati glasen aplavz in tudi kakšen vrisk, še posebej na koncu, ko so se vsi nastopajoči zbrali na odru in zapeli narodnozabavno »himno« Veseli Ribn'čan. Prireditev se je zaključila z bučnim aplavzom, zahvalo za velik obisk, s povabilom na naslednjo revijo ansamblov in z Avsenikovo skoraj ponarodelo poskočno vižo Na Golici.

Klub harmonikarjev Urška se zahvaljuje vsem ansamblom za nastop na reviji, še posebej pa je hvaležen vsem, ki ste bili med publiko – naj vam ostane v navadi in nasvidenje prihodnje leto!

Občinski praznik ter podelitev priznanj in zlate plakete Občine Sodražica

Foto: Marko Burger

ŽUPANOVO PRIZNANJE – Žiga Lovšin

Žiga Lovšin, sicer študent dentalne medicine, že od svojih osnovnošolskih let na različne načine deluje in sodeluje na lokalnem mladinskem področju. Aktiven je v organizaciji dogodkov in prireditvev oziroma pri sodelovanju v drugih mladinskih akcijah. Zlasti pa je dejaven na področju glasbe, kjer je sodeloval praktično pri vseh odmevnih glasbenih dogodkih ali prireditvah ter projektih v okviru Mladinskega kluba Sodražica, ki ga je vrsto let tudi vodil. Pomemben je tudi njegov prispevek k dobrodelnosti ter čutu za ljudi v stiski, revščini ... Že v okviru študija se je udeležil trimesečnega prostovoljnega dela pod okriljem programa Tropske medicine Medicinske fakultete v Ljubljani na Madagaskarju. Letos poleti pa se je pridružil skupini štirih deklet pri projektu POTA Bolivija 2015, kjer je štiri tedne v psihiatrični bolnišnici v La Pazu prostovoljno opravil dela ali, kot je skupina zapisala na svoji spletni strani, to poletje naredimo nekaj dobrega.

PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA – Anica Turk

Anica Turk je v zadnjih dvajsetih letih dejavna in odgovorna za finančno stanje v Klubu Kresnička Sodražica. Hvaležni smo ji za vestno delo, saj kljub različnim krizam v današnjem času klub vedno posluje pozitivno oz. bolje rečeno »z dobičkom« v prid mladim. Z dobro voljo in veliko mero odgovornosti, poleg službe in družine, rada priskoči na pomoč vsakomur, kolikor le zmore. Ved-

no pa jo vodijo poštenost, dobrosrčnost, prijaznost, iskrenost, hvaležnost, potrpežljivost ter povezanost in dobrohotnost med sosedi ... Odprto srce ima za osamljene, oziroma za vse tiste, ki so potrebni človeške bližine in različnih oblik pomoči.

Njeno veselje pa sta tudi lepo urejen vrt in cvetoče police, kar zahteva svoj čas in

pridne roke. Bog ji je poleg lepih človeških lastnosti podaril tudi lep glas, saj vrsto let sodeluje v župnijskem pevskem zboru. Vsi, ki so z Anico Turk povezani na različne načine, jo cenijo kot skrbno ženo in mamo, dobro sosedo, prijazno in delavno občanko, kot velikodušno prijateljico – zvesto Bogu in domovini.

Županovo priznanje predstavlja predvsem dvoje stvari: upanje, da je moje delo lahko v navdih še komu drugemu – predvsem mladim, ki se trudijo koristno preživljati svoj čas – ter spoznanje, da brez prijateljev in dobre ekipe ni mogoče prav daleč priti. Tako bi si želel, da bi to priznanje bilo v spodbudo tudi tistim, ki so na razpotjih in potrebujejo samo kakšen jasen smerokaz: pojdite med ljudi, domače ali tuje, a vedno s prijatelji in dobrimi nameni.

Žiga Lovšin

Priznanje Občine Sodražica me je razveselilo, hkrati pa mi pomeni spodbudo za še bolj zavzeto delo med mladimi in za mlade. Dvajsetletno delovanje Kresničke je rezultat skupnega prizadevanja mladih animatorjev in nas starejših, ki želimo s prostovoljstvom narediti nekaj dobrega tudi za širšo okolico naše občine. Imamo vse pogoje za kakovostno delo, zato gremo z optimizmom naprej.

Anica Turk

PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA – Marinka Turk

Marinka Turk je dolgoletna aktivna članica Športnega društva Sodražica, do nedavnega predsednica pohodniške sekcije. V času njenega predsedovanja je sekcija doživela izjemen razcvet, saj so se vanjo vključevale številne skupine in posamezniki. Tako so tedenski nedeljski pohodi na Travno goro in njeno okolico prav po njeni zaslugi postali redni, ne glede na vremenske razmere. V času svojega predsedovanja je poskrbela za organizacijo številnih pohodov v naši okolici, sredogorju in tudi v visokogorju. Marinka je vedno poskrbela za vso logistiko in za domače vodniško spremstvo, seveda pa je priskočila na pomoč tudi ob drugih prireditvah v organizaciji Športnega društva Sodražica, kot so kolesarski maraton, dan športa, urejanje smučišča, markiranje in označevanje sodraške pešpoti itd. Kljub temu, da je v letošnjem letu zaključila funkcijo predsednice sekcije, je še vedno pohodniško aktivna in pripravljena priskočiti h kakršnemu koli prostovoljnemu delu znotraj športnega društva, zato si za dolgoletno delo v Športnem društvu Sodražica vsekakor zasluži priznanje.

Sem zelo vesela in obenem presenečena, da sem prejemnica priznanja Občine. Pomeni mi veliko, ker je dokaz, da sem v teh petnajstih letih delala dobro in da so bili moji pohodniki zadovoljni. Na ta način pa sem lahko tudi nekaj dobrega doprinesla v domači kraj.

Marinka Turk

PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA – Podjetje Zgonc d.o.o.

Les je bil v naših krajih od nekdaj tista surovina, ki je pomagala ljudem preživeti. Sprva so iz lesa izdelovali vsem poznano suho robo, sčasoma pa tudi druge, bolj zahtevne lesene izdelke. Vsakršno resnejše ukvarjanje z lesno predelavo terja prilaganje povpraševanju na trgu in podjetje Zgonc d.o.o. z direktorjem Bojanom Zgoncem na čelu se je v 25 letih delovanja očitno znalo dobro prilagajati. Zgonc – podjetje za proizvodnjo in trgovino, Sodražica, d.o.o. deluje od leta 1990. Izdelujejo izdelke iz lesa, suho robo in dekorativne lesene izdelke, s čimer dokazujejo, da se tovrstna dejavnost »splacha« tudi v sodobnem času. Trg za svoje izdelke so poleg Slovenije našli domala v vseh državah Evropske unije. S kakovostnimi izdelki in dobrimi partnerskimi odnosi bodo svoj trg v prihodnje zagotovo še povečali. Podjetje Zgonc d.o.o. daje kruh tudi drugim prebivalcem Sodraške doline, bodisi z zaposlovanjem ali s korektnim poslovnim sodelovanjem.

Bili smo zelo zadovoljni in za nas je to priznanje nekaj zelo pozitivnega. Je ena potrditev našega truda sedaj, ko delamo že četrto stoletja. Zdaj nas prepozna večji krog ljudi, saj je bilo tudi v Ribniški dolini veliko takih, ki nas prej niso poznali. To nam je priznanje in spodbuda za naprej.

Zgonc, d.o.o.

ZLATA PLAKETA OBČINE SODRAŽICA – Gasilska zveza Ribnica

Od ustanovitve leta 1955 je Gasilska zveza Ribnica strokovni organ, ki nudi strokovno pomoč in podporo operativnim gasilskim enotam na področju občin Ribnica in Sodražica. Aktivno sodeluje pri razvoju društev, nabavi gasilskih vozil, opreme za gašenje in reševanje, izgradnji ter obnovi gasilskih domov in še pose-

bej pri vzgoji mladih gasilcev ter izobraževanju članov operativnih enot. Gasilska zveza Ribnica v 20 prostovoljnih gasilskih društvih povezuje več kot 2600 članic in članov, ki z veliko osebno pripravljenostjo dan za dnevno opravljajo zahtevno in plemenito prostovoljno delo. Tako kot drugod po Sloveniji so tudi na področju Gasilske zveze Ribnica društva tista, ki združujejo ter povezujejo občane pri aktivnostih in dejavnostih na drugih področjih družbenega življenja.

Poslanstvo Gasilske zveze Ribnica je povezovanje gasilskih društev, spodbujanje gasilske misli in duha med prebivalstvom, krepitev vedenja o gasilski stroki ter ne

nazadnje ozaveščanje prebivalstva o ravnanju v primeru požara in drugih naravnih nesreč.

Gasilski zvezi Ribnica podeljemo Zlato plaketo kot nagrado in zahvalo Občine Sodražica za njen prispevek k povezovanju in sodelovanju, za njeno vzorno delo, za odgovorno izvajanje njenih poglavitnih nalog na področju reševanja življenj ter varovanja premoženja preko operativnega dela članov, za ohranjanje plemenite tradicije gasilstva ter za vzbujanje zanimanja ljudi o gasilstvu in vrednotah gasilcev, ki so zlasti v današnjem času še kako pomembne.

Zlata plaketa z denarno nagrado nam zelo veliko pomeni in je potrdilo, da delamo prav in tudi z roko v roki z občino. To je največ, kar lahko človek dobi, ko dela v sodelovanju, tako kot mi, ki povezujemo občini Sodražica in Ribnica. Nagrada je spodbuda za naše nadaljnje delo in za še boljše sodelovanje, da se bodo stvari, ki so bile sedaj kdaj tudi pereče, lažje in boljše rešile. Z denarno nagrado bomo kupili nekaj, ob čemer se bomo lahko vedno spomnili na ta dogodek.

GZ Ribnica, Cveto Marinšek

Občinski praznik še drugače

Piše: Milka Gornik, foto: Janko Turk

Športno društvo Sodražica, pohodniška sekcija, je tudi letošnji praznik Občine Sodražica obeležilo na svoj način. Na lepo nedeljsko jutro, 25. 10. 2015, se nas je skupina 13 pohodnikov zbrala na trgu.

Pot nas je vodila preko Sedla na Goro in naprej do Kam'n griča. Z vrha griča je bil čudovit pogled na Triglav, Snežnik in hrvaški Risnjak. V koči sta nas lepo sprejela nova oskrbnika Mira in Miran. Postregla sta nas s svežimi domačimi pečenicami, zeljem, žganci, ocvirki in prijaznim nasmehom. Ko smo se dodobra okrepčali, nas je vodja Janez pospremil še do Travnne gore. Naj povem, da oskrbnika Kam'n griča in Travnne gore zelo dobro sodelujeta, kar pa ni nič čudnega, saj so ekipa M&M na kvadrat! Polni darov narave in dobre volje smo še pred sončnim zahodom na trgu zašpilili slastno pečenico.

Lep pozdrav in varen korak!

Referendum – usodna odločitev o otrocih in družini

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS

Spoštovani bralci, postavite si naslednje vprašanje: Bi vam bilo bolj všeč oziroma bi vam bilo bolj prav, če bi namesto ata in mame imeli dva očeta ali dve mami? Ravno o tem namreč odločamo na referendumu, ki bo to nedeljo.

Za vse tiste, ki jim to ne bi bilo bolj prav, je odločitev na referendumu jasna – glasovali bodo PROTI. Teh je med nami izredno velika večina, saj v našem okolju ne poznam nikogar, ki bi si želel, da bi pri njemu bilo drugače.

Še naslednje vprašanje: Ali menite, da bi to, kar vam ni všeč, bilo všeč otrokom, ki bi jih dodelili v take istospolne

skupnosti? Tudi tu je odgovor zagotovo negativen. Tudi njim, če bi lahko sami odločali, ne bi bilo všeč, da jih dodelijo v istospolno skupnost. Torej v skupnost v kateri ne bo mame ali očeta, ampak bosta le starš 1 in starš 2, oba pa istega spola. Zato se postavlja vprašanje, zakaj se je sedanja koalicijska večina (SMC, DeSUS, SD) odločila za podporo ureditvi, ki jo je predlagala ZL, ki tako grobo posega v pravice najšibkejših, to je otrok? Zakaj je potrebno, da istospolni pari pridobijo pravico do posvojitve otrok drugih roditeljev, če pa so se sami, zaradi svojih seksualnih usmeritev, odločili za skupnost, v kateri ni naravnih pogojev za otroka?

To sicer ne pomeni, da nasprotujem istospolnim razmerjem. Vsaka odrasla oseba si naj izbere partnerja, istospolnega ali heterospolnega, v skladu s svojo usmeritvijo in preferencami. Nasprotujem pa priložnosti, ki jo zakon izrecno omogoča, da bi tisti pari, ki so izbrali tako skupnost, ki ne more izvrševati reproduktivne vloge, dobili pravico do posvojitve tujih otrok.

Zato bom na referendumu glasoval PROTI.

Sicer pa za pravice istospolnih praviloma navijajo iste politične in civilne skupine, ki nekritično podpirajo pretiran, več ali manj neupravičen migracijski naval na Slovenijo in Evropo.

PROTI posvojitvam otrok v homoseksualne skupnosti

Piše: Ljudmila Novak, predsednica NSI

Leto se izteka in pred nami so prazniki, ki dajejo še poseben pomen družini. Kako je simbolično, da je ravno pred božično-novoletnimi prazniki naša država pred zelo pomembno odločitvijo o družini. 20. decembra 2015 bomo na referendumu odločali, ali bo obveljala sprememba Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki je posegla v več kot 70 drugih zakonov. V Novi Sloveniji pozivamo k udeležbi na referendumu, da ne bodo odločali tisti, ki jim je vseeno. Na referendumu bomo glasovali PROTI, ker se:

1. uvaja možnost skupne posvojitve otrok s strani obeh homoseksualnih oseb, hkrati pa onemogoča starim staršem posvojitve vnukov;

2. ukinja zakonska zveza med moškim in žensko, namesto tega pa uvaja zveza dveh oseb poljubnega spola. Zaradi tega se odpirajo neslutene možnosti na drugih področjih (zaradi načela enakopravnosti poseg v 70 zakonov), kot je umetna oploditev za homoseksualne pare in možnost zlorab ter izkoriščanje nadomestnega materinstva, t. i. kupovanja otrok itd.;

3. ne omogoča ugovora vesti tistim, ki se z zakonom ne strinjajo iz osebnih, filozofskih, verskih ali drugih razlogov (npr. matičarjem, učiteljem, socialnim delavcem).

Otrok ima pravico do mame in očeta, zato odločno zavrnilo možnost posvojitve v homoseksualne skupnosti!

»Naj novega vam leta zarja
prinese dneve brez viharja,
izpolni dobre vam želje.«

Fran Levstik

Božičnega blagoslova in miru,
iskrene čestitke ob državnem
prazniku dnevu samostojnosti in
enotnosti ter vse dobro v letu 2016
vam voščim.

Jože Tanko

TAMBURAŠKI ORKESTER SODRAŽICA

12. tradicionalni koncert 25.12.2015 ob 18. uri.
Športna dvorana SODRAŽICA

Gasilska vaja: prometna nesreča na železniških tirih – Lepovče pri Ribnici

Pripravil: Metod Pucelj, poveljnik GZ Ribnica in vodja vaje; foto: Marko Burger

Pred nekaj leti je v naše kraje prišla spodbudna vest, da se pripravlja projekt celovite prenove železniške proge. Po njej naj bi poleg tovornega prometa po več kot 40 letih stekel tudi potniški promet. Obnova proge je stekla, novi tiri so bili položeni do Ribnice. Žal so se dela v smeri iz Ribnice proti Kočevju po nekaj kilometrih ustavila.

Varnost prehodov čez železniške tise, ki niso ustrezno zavarovani, se je zelo poslabšala. S strani policije smo zato dobili

popbudo, da bi v sodelovanju z gasilci in predstavniki slovenskih železnic pripravili in izpeljali skupno vajo.

Scenarij vaje: 26. 9. 2015 ob 8:53 na obvozni cesti v naselju Lepovče šofer osebnega vozila (kombi bus) zapelje preko nezavarovanega železniškega prehoda v trenutku, ko iz smeri Ljubljana–Ribnica pripelje lokomotiva s priklopnikom

platforme in dvema potniškima vagonoma s potniki. Vlakovna kompozicija osebno vozilo kombi z osebami v vozilu potiska po tirnicah proti železniški postaji, po nekaj deset metrih se ustavi.

Kombi vozilo je zelo poškodovano in iz njega se močno kadi. Preti nevarnost vžiga vozila. V njem so **4 osebe**, ki so zelo poškodovane, mogoče še kaj hujšega.

V kompoziciji lokomotive je **poleg strojevodje še 12 delavcev**, ki so namenjeni na opravljanje vzdrževalnih del na progi. V dveh potniških vagonih pa je po ocenah najmanj **50 oseb**, predvsem mlajših otrok z učitelji, ki imajo namen ogleda kraja Ribnice. Veliko je lažje oz. težje poškodovanih, možno, da je tudi kakšen mrtev. Nekateri potniki so ukleščeni pod sedeži, na vlaku je panika, nekateri potniki hočejo izskočiti iz vagona.

Sodelujoče strukture na vaji: GZ Ribnica, PGD Bukovica, PGD Dolenja vas, PGD Dolenji Lazi, PGD Gora, PGD Goriča vas, PGD Grčarice, PGD Jurjevica, PGD Lipovec, PGD Nemška vas, PGD Otavice, PGD Prigorica, PGD Rakitnica, PGD Ribnica, PGD Sodražica, PGD Sušje, PGD Sveti Gregor, PGD Velike poljane, PGD Vinice–Zapotok, PGD Zamostec, PGD Žimarice, Globel in

Podklanec. Skupno 114 gasilcev in 27 vozil.

Druge sodelujoče strukture na vaji: Slovenske železnice, Policijska postaja Ribnica, Ministrstvo za infrastrukturo, Služba za preiskavo železniških nesreč in incidentov – glavni preiskovalec, Osnovna šola dr. France Prešeren Ribnica, Zavod za socialno delo (ZDV), Civilna zaščita Ribnica Vrtec Ribnica, Društvo za raziskovanje jam Ribnica (DRZJ), Reševalna postaja Ribnica, Štupica transport, Kleparstvo Andoljšek, AMZS Kočevje, Združenje slovenskih skavtinj in skavtov Ribnica, Avtoodpad Oman Milan, Kočevje Lesna galanterija Oberstar, CHIPO Jože Levstek, Letalska policijska enota, Policijska postaja vodnikov službenih psov, Upravna enota Ribnica, Skupna občinska uprava, Medobčinski inšp. in redarstvo, Komunala Ribnica, Ozvočenje, spiker – napovedovalec, fotograf, Gostišče Pugelj, R Kanal d.o.o. Skupno 142 oseb in 11 vozil.

Z vajo smo želeli ugotoviti usposobljenost posameznih struktur zaščite in reševanja v tovrstni situaciji, usposobljenost ostalih sodelujočih struktur ob nesreči, **preveriti** sodelovanje različnih struktur na več nivojih delovanja, ugotoviti opremljenost pristojnih enot za zaščito in reševanje v občini Ribnica za posredovanje v nesreči na železniškem prehodu in usposobljenost vodstvenih struktur v nesreči širšega pomena.

Gasilska sektorska vaja v Lipovščici

Piše: N. Ambrožič, foto: M. Trhlien

V oktobru, mesecu požarne varnosti, je v Lipovščici potekala gasilska vaja društev v sektorju Sodražica. Vajo smo letos organizirali gasilci PGD Zamostec. Vaja je potekala v soboto, 24. 10. 2015, namišljena pa je zagorel gospodarski objekt v Lipovščici. Najprej so bila aktivirana PGD Zamostec, Sodražica in Gora. Po prihodu na kraj intervencije in ogledu situacije je vodja intervencije ocenil, da bo količina odvzete vode premajhna za pogasitev požara, zato so bila aktivirana še ostala društva v sektorju (PGD Žimarice-Podklanec in PGD Vinice-Zapotok).

Voda za gašenje objekta je bila odvzeta iz potokov Bistrica in Lipovšica. Po zbranih

podatkih je bilo ugotovljeno, da so v objektu plinske jeklenke, zato je bil organiziran tudi notranji napad s štirimi skupinami gasilcev. Zunaj je gasilo goreči objekt in varovalo sosednje objekte šest napadalnih skupin. Požar je bil pogašen v eni uri.

Sledila sta zbor sodelujočih enot na kraju dogodka in analiza vaje. Na vaji je sodelovalo 40 gasilcev in 2 gasilki, spremljali pa so jo predstavniki Gasilske zveze Ribnica, Civilne zaščite in Občine Sodražica. Po vaji so bili vsi sodelujoči povabljeni v Gasilski dom Zamostec na pogostitev, ki smo jo pripravili domači gasilci.

Gasilci se zahvaljujemo Lisjakovim iz Lipovšice za gostoljubnost in možnost, da smo svojo usposobljenost lahko preverjali na njihovem objektu. Na pomoč!

Diakonsko posvečenje Simona Viranta

Pripravil: Peter Lesar

Za ljubljansko nadškofijo se to leto pripravljata dva novomašnika, naš faran in občan bogoslovec Simon Virant iz Globeli in Bernard Rožman iz župnije Predoslje.

Slovesnost diakonskega posvečenja je bila v nedeljo, 25. oktobra 2015, ob 15. uri v cerkvi sv. Siksta v Predosljah na Gorenjskem. Farani iz naše župnije smo se odpravili na to slanje z avtobusom. Prvi avtobus z župnijskimi pevci je odšel že ob 12. uri, drugi smo iz Sodražice krenili ob 13. uri. Številni ste tja prišli tudi z avtomobili in tako izkazali podporo in spodbudo našemu Simonu.

Slovesnost je potekala v župnijski cerkvi sv. Siksta v Predosljah, ki je precej manjša od naše, sodraške, vendar znotraj zelo lepo in bogato okrašena s freskami. Sodražani, ki smo tja prispeli pol ure pred slovesnostjo, smo kar hitro odšli v cerkev, da smo si zagotovili sedeže, saj smo vedeli, da bo slovesnost trajala malo dlje kot običajno bogoslužje. Sprevod je krenil izpred veroučnih učilnic v župnijskem domu proti glavnemu vходу v župnijsko cerkev. Slovesnost je ob somaševanju pomožnega škofa in številnih duhovnikov vodil ljubljanski nadškof mons. Stanislav Zore. Pri

celotni slovesnosti sta skupno sodelovala in prepevala tako domači kot sodraški župnijski zbor.

Bogoslovca sta po evangeliju prejela diakonsko posvečenje. Pričelo se je s klicanjem bogoslovcev in poklonom nadškofu. Sledilo je polaganje rok na odprto evangeljsko knjigo in obljubo čistosti. Ceremoniar je nadaljeval z izpovedjo sprejetja v diakonsko službo in obljubo spoštovanja in pokorščine škofu. Po obljubah sta kandidata legla na tla, kar predstavlja znamenje največje ponižnosti in služenje Bogu in Cerkvi. Sledil je glavni del posvečenja diakonov s polaganjem rok. Novoposvečena diakona sta iz rok domačih župnikov prejela štolo, ki sta si jo nadela preko leve rame, in dalmatiko. Od nadškofa

sta prejela evangeljsko knjigo v znamenje službe glasnika in oznanjevalca evangelija. Nadškof je diakonoma dal poljub miru kot znamenje veselja, da je Cerkev dobila nova sodelavca in pomočnika za evangelizacijo, za njim pa so isto storili tudi prisotni diakoni. Nato se je sveta maša nadaljevala z izpovedjo vere in darovanjem.

Zaradi velikega števila vernikov, ki bi radi prisostvovali slovesnosti, so zagotovili ogled posvečenja tudi preko neposrednega prenosa, in sicer v kletnih prostorih novega župnišča.

Po končani slovesnosti smo ob izhodu iz cerkve prejeli spominsko podobico letošnjih diakonov, nato smo se odpravili v okolico cerkve in pred župnišče, kjer je sledilo družabno srečanje. Številni domači farani so nas lepo postregli s pripravljenimi prigrizki, pecivom in pijačo. Nekaj tega je prišlo tudi iz sodraške župnije. Ob prijetnem klepetu z domačini, duhovniki in škofom smo vsi želeli tudi čestitati diakonoma, posebej Simonu, ki je bil vesel vsakega sodraškega farana in se mu je ob tej priložnosti zahvalil za podporo.

S prijetnimi vtisi o slovesnosti smo se v večernih urah z avtobusom odpravili na pot proti domu in v molitvi priporočili Simona Bogu, da bo zmož pogumno in veselo stopiti na pot duhovniškega poklica.

Sv. Cecilija, zavetnica pevcev

Zapisa: Jelka Pakiž, foto: Vojko Klančar

Brat Marijan je za letošnji god sv. Cecilije popeljal pevce cerkvenega zbora in vse, ki sodelujejo pri bogoslužju ali kakor koli pomagajo v cerkvi ali samostanu pri Novi Štifti, na praznik kakijev v Strunjan. To je lepa gesta, s katero se želi vsaj malo oddolžiti vsem, ki svoj čas darujejo v Božjo slavo ali pomagajo bratom frančiškanom pri njihovem delu in poslanstvu. Po prihodu v Strunjan smo se najprej udeležili svete maše v šotoru na parkirišču. Mašo je daroval tamkajšnji župnik g. Bojan Ravbar v slovenskem in italijanskem jeziku. Poleg treh domačih pevk in zborovodkinje so sveto mašo obogatili novoštiftarski pevci z njihovim ubranim petjem. Po koncu sv. maše smo imeli priložnost, da si ogledamo razstavo različnih vrst kakijev in raznovrstne izdelke in dobrote, narejene iz tega čudovitega in zdravega sadeža. Okrog poldneva smo se odpeljali v Koper na kosilo, kjer nas je pričakala čudovita gostiteljica in s svojo prijaznostjo vsem polepšala dan. Potem smo obiskali frančiškansko cerkev sv. Ane, kjer nas je p. Boris toplo sprejel in nas seznanil z zgodovino cerkve in življenjem tamkajšnjih frančiškanov vse do današnjega časa.

Prisotnost frančiškanov v Kopru sega v same začetke reda manjših bratov. Prvi redovniki so prišli v mesto že kmalu po smrti ustanovitelja sv. Frančiška Asiškega. Verjetno ga je leta 1229 obiskal sv. Anton Padovanski in tukaj ustanovil prvo skupnost bratov. Doslej znani zapisi omenjajo red »asiškega ubožca« v Kopru leta 1264, ko je koprski škof dovolil manjšim bratom, da zgradijo novo cerkev, ker je stara v slabem stanju. 17. septembra 1492 sta koprski plemič Antonio Almerigotto in njegova soproga Chiara podarila patru Bernardinu z Raba zemljišče za gradnjo nove cerkve in samostana v Kopru. Na zemljišču, ki sta ga podarila, pa

Obnova in blagoslov župnijske cerkve sv. Marije Magdalene v Sodražici

Pripravil: Blaž Kovačič

»Veselil sem se, ker so mi rekli: V hišo Gospodovo pojdemo,« lahko rečemo, ko pogledamo v notranjost lepo obnovljene župnijske cerkve sv. Marije Magdalene v Sodražici. Če Gospod ne zida hiše, se za-

man trudijo njeni zidarji, ki so bili v glavnem domači izvajalci na čelu s podjetjem Grafit d.o.o. in njegovimi podizvajalci (Miha Arko s. p., Paan – paan d.o.o. in Blesk 2 d.o.o.). Benčina Roman s.p. je poskrbel za električno napeljavo, Marko Belaj s.p. iz Žimanic za strojne inštalacije. Mizarska dela je izvajalo Mizarstvo Bizjak, za ozvočenje so poskrbeli pri Eona Adraudio, nadzor je izvajal Seking d.o.o. iz Zapotoka.

Celotna obnova cerkve je stala 205.000 evrov. Računi izvajalcem so poplačani, župnija ima sedaj 45.000 EUR dolga. Ob obnovi ne gre pozabiti faranov, ki so z denarjem in svojim delom podprli obnovo cerkve. Obnovo je podprla tudi občina Sodražica v znesku 15.000 EUR.

V okviru obnove se je uredilo ogrevanje, obnovile so se klopi, uredila se je električna napeljava in zamenjalo ozvočenje.

Novoobnovljena cerkev, katere zgodovina sega v leto 1745, ko se je na tem mestu zgradila kapela sv. Nikolaja, je v ponos fari in občini Sodražica. Cerkev je 15. novembra blagoslovil

nadškof msgr. Stane Zore ob somaševanju domačega župnika g. Franca Bizjaka, novoposvečenega diakona Simona Viranta in štirih drugih duhovnikov. Za pogostitev so poskrbele pridne gospodinje, med njimi tudi Šedrzanke.

Ob obnovi gre seveda zahvala našemu gospodu župniku kot idejnemu vodji obnove, ki je z blagoslovom gospoda nadškofa msgr. Stanislava Zoreta v uporabo prejel obnovljeno cerkev. Obnovljene cerkve pa smo veseli vsi farani, saj »Veselje srca je človekovo življenje, njegova veselost mu daljša življenje.«

Vsem sodelujočim pri obnovi Bog v obilju povrni.

je že stala manjša cerkev sv. Marije Magdalene, kjer so bili nastanjeni frančiškani tretjeredniki. Po vseh pridobljenih soglasjih so prvotno cerkev in samostan začeli graditi leta 1493, skupaj s samostanom pa je bila dokončana in opremljena do leta 1513, ko je bila izdelana tudi oltarna podoba in nameščena na glavni oltar. Cerkev je bila veliko manjša od današnje. Kakšno desetletje je bila njena zavetnica sv. Marija Angelska – kakor v Porciunkuli na polju pod Assisijem, kjer je rojstni kraj frančiškanskega reda. Še pred dokončanjem pa so zavetnika zamenjali, tako da je cerkev posvečena sv. Ani. Današnja cerkev je bila dograjena leta 1627, potem ko so z obnovitvenimi deli začeli leta 1620. Do druge svetovne vojne je bil to eden najbogatejših sakralnih ambientov daleč naokoli, ki je hranil bogato knjižnico in slikarsko zbirko znanih slikarjev, ki so krasili samostansko cerkev. Po drugi svetovni vojni je bil opuščen samostan spremenjen v zapore, čemur je služil skoraj 50 let. Po selitvi zaporov leta 2004 so stavbo in cerkev ponovno prevzeli frančiškani. Na tem mestu danes živi mala redovna družina.

Prevzeti z bogato zgodovino tega svetišča smo se patru lepo zahvalili za izčrpno predstavitev in se napotili še na ogled stolnice in koprškega pristanišča. Za zaključek pa smo se ustavili še na kmetiji Markovič, kjer smo si ob domačih dobrotah s kozarčkom doma pridelanega vina nazdravili za lepo preživet dan, z željo, da se ob letu osorej spet snidemo in skupaj zapojemo.

Koledar dogajanja v Miklovi hiši

V sredo, 13. 1. 2016, ob 19. uri: **predstavitev nove knjige Ivana Šege Šifra**

V torek, 19. 1. 2016, ob 19. uri: **okrogla miza** z dr. Tatjano Devjak in Darjo Šilc in predstavitev diplomske naloge Martine Ilc, **Razvoj predšolske vzgoje v Ribnici**

V torek, 26. 1. 2016, ob 19. uri: enodejanka – **zakonska komedija Problem** (A. R. Gurney) v izvedbi gledališča Ananas

V ponedeljek, 8. 2. 2016, ob 19. uri: ob slovenskem kulturnem prazniku **literarni večer** s poezijo in pesmijo **V šepetu trepet Nine Novak Oiseau**

V torek, 16. 2. 2016, ob 19. uri: **potopisno predavanje** **Petre Draškovič Pelc Altaj, Sibirija**

Moj (so)naravni vrt

Piše: Sandra Pintar, mag. inž. krajinske arhitekture

Vrt je prostor za druženje, sprostitve in vrtičkarsko ustvarjanje. Predstavlja podaljšek notranjega bivalnega okolja v zunanost, zato lahko rečemo, da je pravzaprav naša dnevna soba na prostem. Tako kot v našem stanovanju je tudi v zunanjem ambientu pomembna organiziranost in urejenost, ki daje prostoru pravo podobo. Čitljivost prostora je izrednega pomena, prav tako skrivnostnost in odpiranje novih pogledov, ki jih dosežemo z vrtnimi potmi, ki nas peljejo skozenj. Drevesa in grmovnice dopolnjujejo obliko in gradijo celotno podobo, ki se dopolnjuje z ostalimi živimi in neživimi elementi, kot so npr. pergola, tlakovane površine, travnate površine, okrasne rastline, zeliščno zelenjavni predeli itd. V svojem vrtu pričakujemo zasebnost in umirjenost, ki sta ključ bivalne kakovosti, prav tako sproščenost in spokojnost, ki ju lahko občutimo tudi v naravnem okolju, v gozdu, med drevesi ali na travniku. Zelena barva nas pomirja in nam daje občutek zlitosti z naravo.

Prav ta občutek narave velikokrat želimo imeti pri sebi doma. Vrt lahko deluje oz. posnema procese narave. Že velikokrat slišani izraz permakultura je veja ekološkega oblikovanja prostora, ki posnema delovanje naravnih zakonitosti.

Je eden od pristopov urejanja prostora, ki poskuša povezati prostorske prvine ter etične vidike v celoto. Upošteva lastnosti rastlin in živali ter jih kombinira z naravnimi značilnostmi prostora. Gre za odnos medsebojne povezave ter umeščanja sonaravnih struktur v krajino ali vrt. Deluje po sistemu vzajemnosti med živalmi in rastlinami, ustvarja ravnovesje in medsebojno podporo med njimi. Poišče prednosti pri ovirah, kot npr. strm teren, slabše odcedna tla, sušni predeli, zaraščene površine itd. Poskrbi za stabilen odnos med naravo in ljudmi ter daje prednost naravnim virom, ki vplivajo na manjšo obremenitev okolja. Pri načrtovanju in oblikovanju je potrebna individualna presoja obravnavanega prostora. Velikokrat se načrtujejo permakulturne strukture, ki so tako rekoč »šablonske«, enolične in ponavljajoče. Te je mogoče zaslediti v različnih literaturah. Odmik od klasičnih in ponavljajočih vzorcev izraža zblizanje s prostorom in izkazuje unikatnost, hkrati pa zajema urejenost in funkcionalnost. O tem, kako urediti prostor, ki je grajen po sonaravnih načelih in je hkrati organiziran in urejen, bomo več povedali naslednjič.

Kaj pa lahko postorimo na vrtu v zimskem letnem času, ko narava miruje? Pravzaprav je zimski čas najbolj primeren za načrtovanje novega oz. za prenavljanje obstoječega vrta. Pri tem je potrebno najprej pregledati širšo okolico, ki nas obdaja, kot so gozd, travnik, cesta itd. Stik s

terraZone

Sandra Pintar se kot mag. inž. krajinske arhitekture ukvarja z načrtovanjem in oblikovanjem vrtov. Njeno delo najdete na: www.terrazone.si

krajino nam pomaga, da ugotovimo, kako le ta »komunicira« oz. se povezuje-navezuje z našim manjšim vrtnim prostorom. Zatem se osredotočimo na naše vrtno področje in razmislimo o tematskih sklopih. Določevanje vrtno tematike nam pomaga pri nadaljnji opredelitvi zemljišča, ki bo prilagojeno našim potrebam. Če smo v dilemi, kakšen vrt si želimo, nam pomagajo sledeča vprašanja:

Koliko časa bomo namenili vrtu?

Bo vrt okrasen, zelenjavno-zeliščen, aromaterapevtski itd.?

Želimo zastreti pogled in ublažiti šum prometa?

Zakaj si ga sploh želimo?

Tako kot vse tudi vrt potrebuje načrt. Pred izvedbo oz. zasaditvijo je potrebna idejna zasnova ter zasaditveni načrt, da je končna podoba vrta urejena in organizirana celota, pri čemer je pomembno, da vrt deluje po naših pričakovanjih, saj nas le takšen navdaja s prijetnimi občutki zaznav in spodbuja naše čute pozitivno.

Svetovni dan čebel združuje Slovence in povezuje svet

Pripravil: dr. Peter Kozmus, Čebelarstva zveza Slovenije

V zadnjem obdobju so, predvsem na območjih z intenzivnim kmetijstvom, čebele in ostali opraševalci vse bolj ogroženi. Njihov življenjski prostor se spreminja in krči, s tem pa so razmere za njihovo življenje in razvoj vse slabše. Medovitih površin je zaradi vse večjih površin monokulture in spremenjene ter intenzivnejše tehnologije pridelave travinja vse manj in še te nudijo čebelam potrebno hrano le v krajših obdobjih in zmanjšani pestrosti kot nekoč.

V okviru prizadevanj za zaščito čebel ima pomembno vlogo ozaveščanje javnosti o pomenu čebel in čebeljih pridelkov. Zato bo Republika Slovenije, na pobudo

Čebelarstva zveze Slovenije, Organizaciji združenih narodov predlagala, da 20. maj razglasi za SVETOVNI DAN ČEBEL. 20.

Čebelnjaki so posebnost slovenskega čebelarstva. S svojim izgledom bogatijo kulturno krajino.

may smo predlagali, ker je to dan, ko se je rodil Anton Janša (1734–1773), ki je poznan kot začetnik modernega čebelarstva in eden takratnih najboljših poznavalcev čebel.

Do sedaj so pobudo podprle že številne organizacije in posamezniki. Med drugim je pobudo v okviru 44. čebelarstva kongresa APIMONDIA 2015 v Južni Koreji podprla tudi največja svetovna čebelarstva organizacija Apimondia. Pobuda združuje različne organizacije, posameznike in tudi različne politične stranke, saj pobudo z veseljem podprejo skoraj vsi, ki se z njo seznanijo.

RCERO Ljubljana – največji okoljski kohezijski projekt v Sloveniji

S projektom uresničujejo zavezo vseh mest, regij in članic EU o trajnostnem gospodarstvu z naravnimi viri in prehodu v krožno gospodarstvo

Ljubljanski regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO Ljubljana) je 6. novembra dobil dovoljenje za poskusno obratovanje. V enem največjih tovrstnih centrov v Evropi bodo v objektih za mehansko biološko obdelavo odpadkov z najsodobnejšo in trajnostno tehnologijo predelovali odpadke približno tretjine Slovencev. V projektu sodeluje 37 občin, zato je regijski center tudi edinstven primer dobre prakse na področju povezovanja in sodelovanja občin ter povezovalni element ravnanja z odpadki v Sloveniji. RCERO Ljubljana bo zagotavljal zelena delovna mesta ter povezoval ravnanje z odpadki med vključenimi občinami in regijami v Sloveniji.

RCERO Ljubljana, kjer so združili moči Evropska komisija, Republika Slovenija in Mestna občina Ljubljana, je novembra začel s poskusnim delovanjem. Projekt se izvaja od leta 2009, ko je bilo zgrajeno novo odlagalno polje. Kasneje je bila zgrajena še čistilna naprava za izcedne vode, ki obratuje od leta 2011. Zaključil pa se je tudi najzahtevnejši del projekta, gradnja objektov za mehansko-biološko obdelavo odpadkov (RCERO MBO). V sklopu tega bodo v objektih RCERO Ljubljana vsako leto pridobili približno 60 tisoč ton trdnega goriva iz odpadkov različne kurilne vrednosti, 35 tisoč ton digestata po anaerobni obdelavi težke frakcije mešanih komunalnih odpadkov, 6 tisoč ton lesa, 7 tisoč ton komposta po obdelavi ločeno zbranih organskih, biorazgradljivih odpadkov, 25 tisoč ton izločenih sekundarnih surovin, 17.000 MWh električne

energije in 36.000 MWh toplotne energije iz pridobljenega bioplina v procesu. Tako bo po predelavi na odlagališču ostalo samo 5 do 10 odstotkov odpadkov, ki jih ne bo mogoče ponovno porabiti kot surovine ali energente, pa še ti bodo brez škodljivih vplivov na okolje.

Center RCERO Ljubljana bo tako skrbel za predelavo zbranih bioloških odpadkov in preostanek odpadkov ter uresničeval ključne cilje, kot so:

- proizvodnja zelene električne energije iz obnovljivega vira bioplina,
- pridobivanje komposta iz bioloških odpadkov,
- pridobivanje sekundarnega goriva iz odpadne lahke frakcije preostanka komunalnih odpadkov in
- proizvodnja električne ter toplotne energije za lastno rabo.

RCERO Ljubljana

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Izvaja se v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013.

Ljubljana že sedaj dosega najvišji delež ločeno zbranih odpadkov med evropskimi prestolnicami (v letu 2014 so reciklirali 63 odstotkov odpadkov). Obenem so kot prvo evropsko glavno mesto stopili na pot k Zero Waste družbi ter osvojili laskavi naziv Zelena prestolnica Evrope 2016.

Mestna občina
Ljubljana

snaga

RCERO
LJUBLJANA
REGIJSKI CENTER
ZA RAVNANJE Z ODPADKI

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

Novice iz Društva upokojencev Sodražica

Zbira in piše: Cvetka Vesel, foto: Darko Vesel

DRUŽENJE KVAČKARIC

Piše: Ana Modic

Ljubiteljice kvačkanja se tudi letos družimo enkrat tedensko in izdelujemo kvačkane izdelke. Vsako sredo od devete do enajste sedimo v sejni sobi naše Občine in pod vodstvom prizadevne Jelene izdelujemo nove kvačkane izdelke. Dober glas o našem druženju se širi in vsak teden nas je več. Zdaj nas je že enajst. Naše predznanje je različno, a rade pomagamo ena drugi, če se kje ustavi. Pa to ni le kvačkanje. Popije se obvezna kavica, ki nam jo pripravi Cvetka ali Milka, Ana pa poskrbi za literarni vložek v obliki lepe pesmi ali dobre šale. Včasih pogovor nanese na stare ljudske običaje v naših krajih.

Letošnje šolsko leto smo začele z izdelavo srčka, zdaj so na vrsti različne oblike snežink, nekatere so se lotile prtička. Plan dela nam pripravi naša učiteljica Jelena, me pa ji sledimo.

A začetek lanskega šolskega leta je bil mnogo težji. Ne samo da smo prišle z različnim predznanjem, tudi naše sporazumevanje o imenih petelj je bilo potrebno uskladiti. Zdaj vemo, da je «tanizka» gosta petlja, da je palčka šibična petlja, vemo, katera je verižna, kaj je pikot in kaj je ovoj, kaj je polšibična in kaj je dvakrat ovita šibična. Tako se je povečal naš besedni zaklad, razvija se nam tudi motorika, umirja se, upajmo, naš krvni tlak, povečuje se zaradi neprestanega štetja petelj naša koncentracija. Navadile smo se brati shemo za kvačkanje, poznamo različne debeline kvačk in sukanca za kvačkanje.

V pogovoru zaznam, da komaj čakamo srede, da se snidemo ob kvačkanju. In da rečemo besedo. Mi starejši, ki živimo sami, potrebujemo le lepo besedo s sočlovekom. Jaz mnogokrat pravim, da smo iskalci besede. In dve urno druženje ob kvačkanju je odlična priložnost za to.

IZOBRAŽEVANJE PROSTOVOLJK

V mesecu novembru smo se prostovoljke in prostovoljec, ki delujemo v projektu Starejši za starejše srečali na vsakoletnem

izobraževanju. Izobraževanje sta vodili koordinatorka Pokrajinske zveze društva upokojencev Ljubljana Tjaša Šimnovec in strokovna sodelavka pri Zvezi društva upokojencev Slovenije mag. Marinka Kapelj. Tjaša Šimnovec je iz poročila o opravljenem delu v tekočem letu ugotovila, da smo bili tudi letos v našem društvu zelo uspešni. Pohvalila je našo koordinatorko Milko Gornik in vse ostale, ki po svojih močeh skrbimo za svoje vrstnike.

Sledilo je predavanje in razgovor o osebnostnih lastnostih človeka. Ljudje smo različni, zato tudi različno vzpostavljamo stike do starejših, ki jih obiskujemo.

V novem letu vsem članicam in članom ter vsem občanom želimo, da bi imeli vedno srečo s seboj in bi jo podarili tudi tistim, ki jo potrebujejo.

Ljudi moramo vedno obravnavati s spoštovanjem, čeprav pokažejo najrazličnejše, tudi neprijetne, osebne lastnosti in vedenja. Predvsem pa moramo poznati sebe, spekter svojih lastnosti. Če se bomo teh različnosti pri obeh vpletenih zavedali, bomo lažje vzpostavili stik z ljudmi. Star človek se rad razgovori o svojih težavah, zato ga moramo poslušati in pokazati razumevanje do njegovih težav. Ni pa naloga prostovoljca, da sam rešuje probleme obiskanega. Njegova dolžnost je, da svetuje ali posreduje pri ustrezni ustanovi. Namen obiska je, da sta oba sogovornika zadovoljna, da je obisk lep dogodek in da naš sogovornik spozna, da na njega mislijo tudi drugi iz društva upokojencev in njegovi vrstniki. Izobraževanje prostovoljk je samo del izobraževanja, ki sicer poteka vse življenje od rojstva do konca življenja. Učenje pripomore k razvoju človeka in njegovemu sodelovanju v družbenem življenju.

Prostovoljke smo okrepile tudi medsebojne vezi. Ker se pogosto dobivamo, smo prijatelji, skupaj se dobro počutimo, se zabavamo, si pomagamo... Zato ker tistih stvari, ki so najpomembnejše v življenju ne moreš ne kupiti, ne prodati, ampak jih lahko samo daš ali prejmeš: ljubezen, pozornost, veselje, sprejetost, sreča..

VOŠČILNICE IN KVAČKANI IZDELKI ZA BLIŽAJOČE SE PRAZNIKE

Veliko spretnih rok se skriva med več kot dve sto članicami in člani DU. Z dobro idejo, resnično voljo do dela in vsaj malo spretnosti, se da marsikaj narediti.

Upokojenke, ki imajo omenjene lastnosti, so se v začetku decembra zbrale na ustvarjalni delavnici in izdelovale božično-novoletne voščilnice. Tudi letos smo ustvarjale po zamisli Ivanke Oražem, za katero vemo, da je vsestranska oseba. Tokrat smo pri delu uporabljale ličkanje, iz katerega je nastala lična smrečica. Še malo lepila in nekaj bleščic in voščilnica je bila gotova. Nastalo je veliko originalnih izdelkov, ki so z dobrimi željami prispele do naših članov in vseh tistih, s katerimi dobro sodelujemo.

Ljubiteljice kvačkanja smo se odločile, da v tem prazničnem obdobju s svojimi izdelki popešamo videz kraja. Svoje izdelke, primerne za ta čas in za okrasitev božično-novoletnega drevesa, smo odstopile našemu Zdravstvenemu domu. Zaposleni so poskrbeli, da je predverje doma zablestelo v prazničnem vzdušju.

NAČRT DELA ZA NASLEDNJE MESECE

- Delavnica ročnih del kvačkanje – vsako sredo ob 9. uri
- Obiski naših občanov v domovih starejših občanov
- Obiski najstarejših občanov na domu
- 26. 12. 2015 - Štefanovanje v gostilni pri Miklavčiču na Velikih Blokah
- V januarju priprava načrta dela za naslednje leto - dobrodošli s predlogi

V vsakem človeku, ki nas ima rad,
v vsakem, ki se trudi za nas,
v vsakem, ki ostaja zvest v nočeh, prihaja Bog.
Gleda nas iz oči usmiljenega,
prihaja iz besed, ki tolažijo,
z ustnic, ki z ljubeznijo poljubljajo,
iz ušes, ki nam prisluhnejo.

(p. P. Jakop)

Blagoslovljen božič in
srečno novo leto 2016

vam želimo sodelavke in sodelavci
Župnijske karitas Sodražica

»Rad sem jo imel, rad sem jo vzel, rad jo imam še zdaj« Obisk pri zakoncih Belaj

Piše: Marija Kos, foto: Andreja Košmrlj

Ko se je sonce že prijazno vzdignilo nad vasjo Žimarice, sva v oktobru dve članici sodraške Karitas obiskali starejša zakonca Belaj. Živita pri sinovi družini, vendar imata svoje gospodinjstvo in se oskrbujeta sama, ker je Jože še precej sposoben, drugače pa pomagajo otroci, snaha in vnuki. Bili sva nemalo presenečeni nad veselimi in prijaznim sprejemom zakoncev Jožeta in Francke.

Oče Jože, ki je bil rojen 20. maja 1935, je letos dopolnil 80 let. Mama Francka pa je povedala, da je bila rojena 9. marca 1938, torej je letos izpolnila 77 let.

Jožetu je najprej umrl oče, 1. 3. 1942, ko mu je bilo manj kot šest let, mama pa mu je umrla 4. 2. 1948, ko mu ni bilo niti trinajst let. Potem je živel s staro mamo in teto ter pomagal pri delu doma in na kmetiji.

S Francko sta se spoznala v poznih petdesetih letih in se leta 1958 poročila, tako sta skupaj že 57 let. Jože je najprej popravil staro hišo, nato pa naredil novo, vse z lastnimi golimi rokami, tudi otroci so pomagali po svojih močeh, Andreja, dvojčka Marina in Jože. Zraven vsega dela doma, kmetije in gradnje hiše, je bil tudi v službi, nekaj časa celo v Nemčiji. Doma je delal še suho robo in tako so se preživljali, žena je bila doma in je delala vse, kar je bilo potrebno.

Pred približno 16 leti je Francka zbolela. Bila je veliko po bolnišnicah, na operacijah, najprej za oči, operirana je bila tudi na hrbtenici, ker si jo je zlomila, sledila je še operacija glave. Od takrat se ji je stanje precej poslabšalo in tako zdaj že več kot šestnajst let zanjo skrbi mož s pomočjo otrok, večji del pa naredi kar sam. Zjutraj mu pri negi pomaga snaha Angelca. Otroci se s starši zelo dobro razumejo.

Jože ima pokojnino zelo nizko, 300 €, in ko plača še DZZ in položnice, jima bolj malo ostane za življenje in druge potrebne stvari. Pa se ne pritožujeta, nasprotno, kljub vsem tegobam sta vesela, nasmejana in sploh ves čas dobre volje.

Jože je v mlajših letih suho robo tudi prodajal in bil zelo prijazen in dober s strankami, tako da so ga bile vesele, ko je prišel, njegova dobrodušnost in smeh sta bila prav nalezljiva. Je pa dejal, da vsega tega ne bi zmoget, če ne bi imela tako pridnih otrok.

Ženi Francki je zadnje čase oslabeledo srce, težave ima s križem, pojavlja se še več raznih tegob, poleg tega ima nizek pritisk, kar tudi ne pripomore k dobremu počutju in zdravju.

Žena je ob tako dobrem možu zelo srečna, zadovoljna je tudi z vsem, kar jima skuha. Ker Francke glede hrane nič ne moti, mora Jože sam sestavljati jedilnik. Mimogrede, ko sva bili na obisku, je ravnokar naredil ribano kašo za kakšno zakuho, bila je zelo lepo enakomerno narejena.

Tako je en moški že v letih, pa zelo vitalen, za vse sam pri hiši, ureja zadeve, kuha, pomiva, pospravlja, pere, lika, neguje ženo. Pri svojih 80 letih redi zajce, da so kdaj pa kdaj na jedilniku za priboljšek, pridelava pa tudi vso zelenjavo in krompir.

Obisk pri Belajevih je bil zelo zanimiv in poučen, saj se nama je potrdilo reklo, da, kjer je volja, je pot. V dobri uri obiska sva lahko videli, kaj je prava zakonska ljubezen in kako lepo v sožitju živijo tri generacije, ki si med seboj složno pomagajo. V današnjem času so namreč starši v naši družbi prepogosto zapostavljeni. Ta družina je lahko velik zgled. Jože je še dodal, kar je povedal že na začetku: »Rad sem jo imel, rad sem jo vzel, rad jo imam še zdaj.«

Tehniški dan: Gasilci in prva pomoč

Piše: Maša Šijanec, 5.a

V sredo, 21. 10. 2015, smo imeli učenci 5. a tehniški dan pri gasilcih. Začeli smo z gospo Anko, ki nam je dala učne liste z nevarnimi znaki, ki so na različnih strupenih snoveh. Pogovarjali smo se o poškodbah, nesrečah in kako pomagamo udeležencu v nesreči. Naredili smo miselni vzorec. Nato smo odšli v gasilski dom in se razdelili v tri skupine. Prva je šla delat vozle, druga pogledat opremo v gasilskih avtomobilih, skupina, v kateri sem bila jaz, pa je šla h gospe Anki. Tam smo se pogovarjali o prvi pomoči in spoznali različne vrste poškodb: zlomi, zvini, opekline, izpahi, piki, ureznine, omrzline, zastrupitve, odrgrnine in ugrizi. Sošolki smo povili roko, nato smo v parih poslušali srčni utrip s stetoskopom. Naučili smo se oživljati nezavestno osebo.

Nato so se skupine zamenjale in gospod Metod Pucelj nam je pokazal tri vrste vozlov: jamarskega, tkalskega in tesarskega. Prvi vozlel mi ni šel od rok. Drugi vozlel je bil lažji in je šlo hitreje. Tretji tesarski vozlel je bil lahek. Bilo je zelo poučno. Skupine so se zamenjale in šli smo pogledat gasilska vozila. Videli smo vozilo, ki je imelo 6 sedežev. Namenjeno je prevažanju gasilcev. Nato smo šli do starejšega vozila s 3 sedeži. Videli smo različne pripomočke za gašenje različnih požarov. Odšli smo do največjega vozila. Imelo je kramp, žage, lopate, izpihvalnik in druge stvari. Potem smo šli metat torbico v krog in ciljati pločevinko z vodo. Kroga

sicer nisem zadela, sem pa zadela pločevinko z vodo in jo spravila s stojala. Potem so nam prikazali, kako gasijo požare. Gospod Metod je zakuril bencin. Gasilec je najprej poskušal ogenj pogasiti z vodo, vendar je ogenj postal še večji. Nato je pogasil ogenj s peno. Ker je bilo še nekaj pene, jo je gasilec dal na asfalt in takoj smo skočili vanjo. Vsi smo bili od pene in morali smo si umiti roke. Naredili smo še gasilsko fotografijo in odšli proti šoli. Ta dan mi je bil zelo všeč, še posebej zato, ker sem se naučila delati različne vozle.

Škrat Perkmandelj v vrtcu Sodražica

Zapisa: Dragica Lovšin, diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok, foto: arhiv vrtca

Hudomušni škrat v zelenih hlačah, rdečem sukniču, s črno kapo na glavi in podgano na rami je rad kakšno zagodel »knapom« (rudarjem), ki so kopali rudo v rudniku. Bil pa je to tudi dobronar škrat, ki je knape opozoril, kadar se je bližala kakšna nevarnost.

Na vratih igralnice »Zajčki« je po zajtrku potrkalo, otroci so z radovednostjo pogledali k vratom, ko je v igralnico vstopil sam škrat Perkmandelj. Prav prijazno je pozdravil in se pridružil otrokom na preprogi. Začel je pripovedovati, kako je nekoč nagajal knapom, popil jim je olje iz oljenk in te niso več svetile. Knapi so bili nanj zelo jezni, on pa se jim je navihano smejal, potem pa urno zbežal. Knapi so se kljub temu velikokrat smejali njegovim neumnostim in ga niso podili stran, saj so

Vsak dan je nov čas za sanje.
Za male in velike želje,
za smeh in radosti,
za veselje,
vsak dan naprej pot nas pelje.
(Tone Pavček)

Želimo, da vas vsak dan v letu 2016
spremljajo zdravje, nasmeh na obrazu,
radost v srcu in veselje.

Ravnateljica Majda Kovačič Cimperman
s sodelavkami in sodelavci iz Osnovne šole
Sodražica ter enote vrtca pri šoli

se zavedali, kako jim bo pomagal ob nevarnostih pri njihovem delu. Naši otroci so veselo preizkušali rudarsko opremo, ki jo je škrat prinesel s seboj, nekateri pa so si zelo zaželeli nadeti njegov klobuk. Seveda jim je Perkmandelj to željo z veseljem uresničil. Tako je druženje kar prehitro minilo. Ob slovesu je škrat otrokom podaril pobarvanke, ki so bile narisane prav za otroke iz skupine Zajčki, njegova fotografija pa je našla mesto na steni igralnice. Zajčki so se še posebej razveselili »škrinjč« (napolitank), ki so vsem zelo teknile. Tudi škrat ni odšel praznih rok. V slovo je dobil zajčka, ki ga bo spominjal na otroke iz Vrtca Sodražica.

Otroci in vzgojiteljici iz skupine Zajčki se prav lepo zahvalujemo Ožbejevi babici iz Trbovelj, ki je pripravila to prijetno presenečenje.

ZAHVALA

Osnovna šola dr. Ivan Prijatelj Sodražica se iskreno zahvaljuje Prostovoljnemu gasilskemu društvu Sodražica in vsem operativnim članom gasilcev, ki so sodelovali pri predstavitvi gasilske dejavnosti učencem šole in otrokom vrtca v mesecu požarne varnosti.

Iskrena hvala tudi gospodu Metodu Pucelju za izpeljavo vseh aktivnosti ob vaji evakuacije v šoli in v enoti vrtca pri šoli.

Ravnateljica OŠ dr. Ivan Prijatelj
Sodražica
Majda Kovačič Cimperman

Dan odprtih vrat na OŠ Sodražica

Piše: Majda Kovačič Cimperman, ravnateljica, foto: Katarina Zbačnik

V četrtek, 3. decembra 2015, smo v mesecu decembru že desetič zapored izpeljali DAN ODPRTIH VRAT, ki je za vse učence šole potekal v obliki tehniškega dneva.

Cilj tehniškega dne je, da bi izdelali različne, kakovostne in estetske izdelke. V veliko pomoč vsem strokovnim delavcem je organizatorica ustvarjalnih delavnic, naša likovna pedagoginja, ki nabavi in pripravi ves potreben material za delo vseh učencev matične in podružnične šole. Učiteljice razredne stopnje pa vedno dodajo še svoje bogate ideje.

Dan smo vsi učenci in obiskovalci začeli v dvorani šole, kjer smo si ogledali gledališko predstavo s poučnim naslovom Ujeti se ne dam v izvedbi igralcev Društva za boljši svet. Predstava pripoveduje o mladih, ki se v današnjem času srečujejo z mnogimi življenjskimi izzivi na vseh področjih svojega bivanja. V tej bitki s

časom so otroci in mladostniki velikokrat izpostavljeni stresnim situacijam in življenjsko pomembnim odločitvam, na katere niso pripravljeni. Predstava je bila polna smeha in modrosti. Izvedeli smo, kako v sebi odkrijemo pogum, voljo in zaupanje vase, ki nam pomagajo prestopiti potrošništvo, tekmovalnost, odvisnost od tujih mnenj in druge pasti sodobne družbe.

Dan smo nadaljevali v učilnicah šole, kjer je bilo že vse pripravljeno za izdelovanje

voščilnic in drugih prazničnih izdelkov, ki bodo v naslednjem mesecu krasili vse prostore šole. Vsi učenci šole so imeli pred seboj enak likovni izziv, t. i. okrasne snežinke. Vsi prostori so tekom dneva s pomočjo spretnih otroških rok dobili praznično podobo. Vsi učenci so izdelovali tudi božično-novoletne voščilnice. Vsak razred je imel drugačno likovno nalogo in likovno tehniko, ki je bila prilagojena starostni stopnji učencev. Tudi starši in drugi obiskovalci šole so se z veseljem lotili ustvarjanja skupaj z učenci. Mnogi so obujali spomine na šolske dni in znova oživili svoje likovne talente. Vsi so pokazali pripravljenost pomagati, pa ne le svojemu otroku, ampak tudi ostalim, ki so sedeli za skupno mizo. Tako so učenci razvijali tudi socialne veščine, ki predstavljajo pomemben del osebnostnega razvoja. Na razredni stopnji pa so učenci izdelovali tudi praznične aranžmaje, svečnike, dobre može.

Dan odprtih vrat je minil v prazničnem in ustvarjalnem vzdušju ter tako obogatil učence in vse sodelujoče.

Tradicionalni slovenski zajtrk

Pišeta: Maja Žitnik in Majda Kovačič Cimperman; foto: Marija Pakiž

Na matični OŠ v Sodražici, na podružnični šoli Sveti Gregor in v enoti vrtca pri šoli smo v petek, 20. novembra, izpeljali vseslovenski projekt s tradicionalnim slovenskim zajtrkom. Na zajtrku sta se nam pridružila tudi župan Blaž Milavec in čebelar Ludvik Ambrožič.

Dan je bil v vseh oddelkih vrtca obogaten z dodatnimi dejavnostmi, ki so se odvijale že cel teden v sklopu priprav na tradicionalni zajtrk. Na matični in podružnični šoli smo v sklopu projekta izvedli naravoslovni oz. tehnični dan, ki je letos potekal tudi v sklopu projekta Zdravko, v katerega je vključena naša šola v sodelovanju z Ljudsko univerzo Kočevje in sosednjimi osnovnimi šolami. Namen projekta Zdravko je spodbuda otrok in staršev k uživanju lokalne hrane ter navezovanju stikov med šolo in lokalnimi

pridelovalci ter predelovalci hrane.

Prvo šolsko uro so učenci v razredih zajtrkovali pirin kruh, ekološko maslo, mleko in jabolka ter med domačega čebelarja Ambrožiča. Drugo in tretjo šolsko uro je v razredih potekal kviz na temo prehrane, v dvorani šole pa predavanje na temo SLADKOR V PIJAČAH.

Dan se je nadaljeval z ustvarjalnimi delavnicami. Učenci podružnične šole so se lotili izdelovanja panjskih končnic, učenci 1., 2. in 3. razreda pa izdelovanja čebelic in čebelnjaka. Učenci 4. razreda so iz odpadnega materiala izdelovali maskoto Zdravko, učenka Gaja pa je celo spesnila humoristično pesem z naslovom Zdravko. Učenci 5. razreda so se lotili izdelovanja buč iz krep papirja ter se preizkušali v zaznavanju vonjev in okusov sadnih ter zelenjavnih pijač oz. koktajlov. Učenci 6. in 7.

ZDRAVKO ZELENJAVKO

Moje ime je Zdravko.
Prehranjujem se zdravo.
Imam fižolove oči in bananin nasmeh,
kumarične roke in krompirjeve noge,
korenčkovo postavo in bučno glavo.

Gaja Pljasković, 5. a

razreda so izdelovali prekrasne naravne jesenske oz. novoletne aranžmaje, ki so jih razstavili v avli šole. S seboj so prinesli veliko materiala: storže, veje, mah, plodove ipd., ki so jim dodali še nekaj pentelj, svečk in drugih okraskov. Ker ima gibanje pomembno vlogo v našem življenju, smo eno uro v obeh razredih izvajali tudi gibalne delavnice pod vodstvom Katarine Arko in Jerneja Oblaka.

8. razred je čakala zanimiva delavnica izdelovanja naravnega balzama za ustnice z dodatkom medu, učenci 9. razreda pa so seveda kot najstarejši morali poskrbeti za lačna usta. Pripravili so degustacijo raznih namazov iz zelenjave, stročnic in rib, skutnega peciva ter polpetov iz ovsenih kosmičev in zelenjave, ki so jih lahko poskusili prav vsi.

Dan se je zaključil z ogledom razstavljenih izdelkov in degustacijo jedi v avli šole.

Božič s Šedržankami

Pripravlja in fotografira: Štefka Joras

Prišel je čas praznikov. V domovih se že pripravljajo načrti za peko peciva, ustvarjajo se praznični jedilniki, kupujejo in zavijajo darila. Vzdušje je radostno, povsod je čutiti nestrno pričakovanje luči, ki jo prinaša zimski sončev obrat. V kuhinji Šedržank se tokrat peče župnek, božični kruh ali poprtnik. Priprava tega kruha sodi med nesovno kulturno dediščino Slovenije.

V Sodražico in okoliške vasi so pred časom običaj peke župneka od svojih babic in mater prinesle dekleta, ki so se sem primožila. Zato so bile oblike kruha in okrasja na njem različne, prav tako njihov simbolni pomen. Vsem pa je bilo skupno to, da so ga spekli na predvečer božiča, ga položili na prt in ga postavili na prostor blizu jasic. Tam je počakal na blagoslove vseh treh svetih večerov /božič, novo leto, sveti trije kralji/. Kruh so nato razrezali, del so

razdelili med člane družine, del pa med živali, ki so jih imeli pri hiši. Seveda se je v tem času kruh posušil, zato so ga namočili v mleku, naredili drobtine ali »šnite«.

Skozi čas se je peka župneka opuščala, vendar še obstajajo gospodinje, ki ga pripravljajo, med njimi Martina Pirnat, Marija Levstek, Ivana Rus in še katera. Ga. Ivana se spominja, kako so kot otroci ta boljši kruh ščipali in ga precej zmanjšali do svetih treh kraljev. Samo okrasja se niso dotaknili.

Da bi osvetlile ta star običaj, smo se Šedržanke na pobudo Metke Starič iz Zavoda Parnas zbrale in spekle dve različni župnekov po receptu Martine in Marije. Predstavljamo vam Martinin recept, ob katerem boste preprostim sestavinam dodali le nekaj ročnih spretnosti. Na pomoč povabite otroke, da si bodo oblikovali vsak svojo golobičko.

Želimo vam uspešno peko, prijetno praznovanje in vse dobro v novem letu.

ŽUPNEK /božični kruh, poprtnik/ Recept: Martina Pirnat

Potrebujemo:

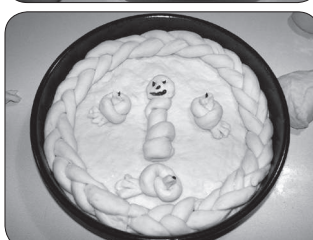
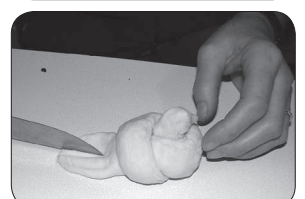
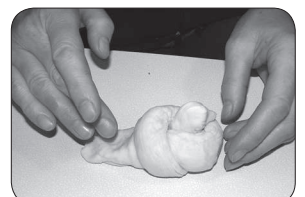
TESTO

1 kg moke
500 ml mleka
1 zavitek kvasa
2 žlički soli
2 žlički sladkorja
50 ml olja
jajce za premaz
nekaj jabolčnih pečk

NASVET:
Da bi razveselili otroke, povečajte ustrezno količino potrebnih za testo in skupaj naredite pekač golobičk.

- Iz preostalih svaljkov naredimo golobičke. Svaljek zavežemo v vozec, kraje pa oblikujemo v glavico in repek. Rep z nožem sploščimo in ga narežemo v pahljačo, na glavi pa s pečkom naredimo kljun. Položimo jih okrog deteca.
- Župnek vzhaja 10–15 minut, premažemo ga s stepenim jajcem in pečemo v pečici, ogreti na 180 °C približno 45 minut. Ohladimo in zvrnemo iz pekača.

NASVET:
Ga. Ivanka Košir svetuje, da golobičke vsako leto spečete svojim vnučkom. Boljše testo zamesite nekoliko trše, ker tako okraski zaradi peke ne spremenijo oblike.

Priprava:

- V primerno skledo presejemo moko in na sredini naredimo jamico. Vanjo zdrobimo kvas, dodamo sladkor, nekaj toplega mleka in premešamo z malo moke. Pustimo kakšno minuto, prilijemo olje in preostalo mleko ter zamesimo testo, ki pokrito vzhaja 30 minut.
- Vzhajano testo razrežemo na dva dela v razmerju 2 : 1. Večji del malo zgnetemo in ga damo v namazan okrogel pekač. Z rokami ga rahlo potisnemo ob dno.
- Preostalo testo ponovno razdelimo na dva dela. Iz enega naredimo tri dolge tanke svaljke, ki jih spletemo v kito. Položimo jo na testo ob robu posode.
- Iz drugega dela testa naredimo štiri krajše svaljke. Iz njih oblikujemo *Jezuška* in tri *golobičke*. Detece oblikujemo tako, da svaljek zavijemo v obliki svedrčka /v starih časih so otroke povijali s trakovi/ za glavo naredimo kroglico, za oči, nos in usta pa uporabimo jabolčne pečke. Položimo ga na sredino testa.

Šedržanke na zaslužen oddih

Zapisala: Jelka Pakiž, foto: p. Ernest Benko

8. novembra smo se v sončnem nedeljskem jutru Šedržanke odpeljale proti Termam Olimje, kjer smo si sprostile telo in duha v bazenih in nekatere tudi v savnah ter si privoščile kosilo na Jelenovem grebenu, ki stoji nekaj deset metrov nad olimskim samostanom. V kmečko-rustikalnem slogu opremljeno gostišče nudi pristno domačo obsoteljsko-kozjansko hrano, jelenje in gobje specialitete ter pestro izbiro vrhunskih vin iz vse Slovenije. Njihova jelenjad se prosto giblje po okoli 8 hektarov velikem ograjenem gojišču. Ko smo se pripeljale do gostišča, so nam naproti že pritekli jeleni damjaki in mufloni. Zraven

gostišča se je razvila prečudovita trgovinica z domačimi izdelki, ker so gostje želeli njihove domače dobrote odnesti tudi s seboj domov.

Vasici Olimje, kraju duhovnega in telesnega zdravja, daje njeno veličino grad, last grofov Atems, ki je danes spremenjen v samostan, kjer prebivajo manjši bratje sv. Frančiška – minoriti. Tukaj nas je pričakal p. Ernest in nam na dvorišču samostana predstavil njegovo zgodovino. Potem nas je popeljal v veličastno cerkev Marijinega Vnebovzetja, ki stoji ob samostanu in je ena najlepših baročnih umetnin evropske celine. V zavetju samostana se v pritličju južnega stolpa skriva neprecenljiva umetnina, stara samostanska lekarna s freskami, zapuščina patrov pavlincev, ki so 120 let bivali v olimskem samostanu.

Patri minoriti nadaljujejo tradicijo patrov pavlincev in so pred samostanom obnovili čudovit zeliščni vrt in zasadili več kot 250 vrst zdravilnih zelišč, ki zdravijo množico naših bolezni. Samo nekaj korakov je potrebnih, da preko dviznega mostu

vstopite v pritličje samostana. Na desni strani zagledate napis: »ZELIŠČNA LEKARNA«, kjer lahko najdete in izberete zdravilo zase. Po ogledu in nakupu raznih zeliščnih pripravkov smo se po poti mimo samostana podali še v znano čokoladnico, kjer domače roke izdelujejo čokolado z ljubeznijo. Ponujajo ogromno paletu čokoladnih izdelkov za osebno zadovoljstvo, obdaritev in poslovna darila.

Za konec našega druženja smo se odpeljale še v repnico Najger, ki se nahaja na vrhu vasice Brezovica na Bizeljskem. Sprejela nas je dobrodušna gospodinja in gostiteljica in nas popeljala v njeno notranjost. Repnico so začeli kopati že v 19. stoletju, ko so potrebovali prostor za ozimnico. Iz majhne luknje je nastala ena izmed najlepših in največjih repnic. V enem izmed prostorov smo bili priča čudežu narave in človeških rok: naravni freski, kjer smo lahko s pomočjo domišljije videli različne podobe. Seveda smo bile povabljeni tudi na pokušino raznih vrst vina ob prigrizku iz domačih dobrot. Dan se je že prevesil v večer in v klepetu o doživetjih tega dne smo kar hitro prispele v domači kraj, vesele in polne energije, s katero bomo lažje šle novim nalogam naproti.

NOVIČKE IZ ZAMOSTCA

Pisano sobotno dogajanje, ki povezuje otroke in mladino

Pripravila: Meta Trhljen

V soboto, 24. oktobra, se je mladina iz Zamostca zbrala pri gasilskem domu, kjer je potekala delavnica za noč čarovnic. S skupnimi močmi smo namreč izrezovali buče, ki so nam jih darovali vaščani. Za to se jim lepo zahvaljujemo! Na delavnico se je odzvalo 12 otrok. Obiskala nas je tudi čarovnica. Na koncu je mladina na velik plakat narisala svojo bučo, pod njo pa so napisali zahvalo in svoje ime. Otroci so bili navdušeni, strašne buče pa sedaj krasijo domove v Zamostcu.

V soboto, 14. novembra, smo v Zamostcu organizirali KINO VEČER in si skupaj z 12 otroki ogledali sinhronizirano risanko Jaz baraba 2. Otroci so bili navdušeni nad najbolj znanimi junaki MINIONI! Vsak je od doma prinesel obvezno opremo - kokice in kokakolo. Organizatorke smo vesele tako velikega obiska in upamo, da bo v

prihodnje otrok še več. Tako otroci kot organizatorke smo bili nad srečanjem zelo navdušeni. V Zamostcu, Malih Vinicah, Ravnem Dolu in Lipovšici pa je v soboto, 5. decembra, otroke obiskal in obdaril sv. Miklavž, seveda skupaj z angelčki in parkeljmi. Najprej so ga srečali na Malih Vinicah in v Ravnem Dolu, kjer je obdaril 6 otrok, nato se je odpravil v Lipovšico. Tam je poleg ostalih družin obiskal 7 otrok, ki so bili zelo navdušeni nad obiskom dobrega moža. Sv. Miklavža

je pot že v nočnih urah vodila proti Zamostcu, kjer je srečal same pridne otroke. Znali so vse molitvice, po katerih je sv. Miklavž spraševal. Zatem je odšel še proti Grdemu Dolu, kjer je našel še nekaj otrok. Po obdaritvi otrok v vasi Zamostec je bil sv. Miklavž s spremljevalci povabljen, da se ustavi v gostilni Urška in se okreпча. Tako okrepljeni so se lahko podali obdariti še ostale otroke. Nad obiskom sv. Miklavža so bili poleg otrok zelo navdušeni tudi starši, sv. Miklavž pa je dobil veliko volje, da obdarovanje ponovi prihodnje leto.

Uspešno končan jesenski del v drudi državni ligi – Center

Piše: Miran Štupica

Po sedmem krogu je končana prva polovica ligaškega dela tekmovanja v drugi državni ligi Center, v kateri letos uspešno nastopa tudi ekipa Sodražice. Stanje na trenutni lestvici je za domačo ekipo kar ugodno, saj neposredni konkurenti za mesto na lestvici spomladi 2016 prihajajo v Sodražico. Upati je namreč, da bo domačim balinarjem »domače« igrišče prednost, ki jo velja izkoristiti in nadaljevati z uspešnim tekmovanjem.

LESTVICA:

1. JESENICE	18
2. ROGOVILA TELE TV	17
3. TRATA MLADI	13
4. POLJE LJUBLJANA	13
5. SODRAŽICA	10
6. BISTRICA TRŽIČ	7
7. SVOBODA LJUBLJANA	3
8. BRDO LJUBLJANA	3

Izredni dosežki tekmovalcev kluba Sibor Inotherm

Pripravil: Elvis Podlogar, predsednik SIBORJA

Pet slovenskih klubov je 17. 10. 2015 sodelovalo **na slovenskem pokalu** v duo sistemu za otroke do 15 let v Športnem domu Gaj Kočevje v organizaciji ŠK Sibor. Na tekmovanju je nastopilo skoraj 100 tekmovalcev oz. 51 parov. Tekmovanje je bilo drugo od štirih, ki bo veljalo tudi za seštevek v duo pokalu 2015.

Ekipa Sibor-Inotherm je osvojila 20 medalj, od tega 6 zlatih, 7 srebrnih in 7 bronastih medalj. Prav tako je ekipa Siborja v klubski razvrstitvi zasedla 2. in 3. mesto. Tekmovanja se je udeležilo 60 članov oz. 31 parov SIBORJA, med njimi tudi učenci OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, ki so dosegli odlične uvrstitve:

- Lovro MATKO in Jan DIVJAK – U8 moški par – 1. mesto
- Sara DIVJAK in Laura ZAJC – duo U10 ženski par – 2. mesto
- Marcel MATKO in Filip ARKO – U8 moški par – 2. mesto
- Andraž ŽLINDRA – duo U15 moški par – 3. mesto
- Anže ŽLINDRA – duo U15 moški par – 5. mesto

Nov uspeh Siborja je tudi to, da so na omenjenem tekmovanju tekmovali člani iz vseh petih centrov kluba, in sicer iz Kočevja, Ribnice, Sodražice, Velikih Lašč in Ljubljane Zaloga.

Skoraj 20 klubov iz 4 držav je 24. 10. 2015 sodelovalo **na mednarodnem turnirju Slovenia Open** v Brežicah. Na tekmovanju je nastopilo skoraj 200 tekmovalcev, ki so nastopali v borbah, DUO sistemu in ne-wazi v vseh starostnih kategorijah.

Ekipa Sibor-Inotherm se je vrnila domov s 34 medaljami, od tega 17 zlatih, 13 srebrnih in 3 bronaste medalje, kar je po

izkupičku medalj največji uspeh Siborja. Prav tako je ekipa Siborja v klubski razvrstitvi med 20 klubi osvojila 1. mesto.

Tekmovanja se je tako udeležilo 28 članov SIBORJA, ki so nastopili tako v borbah kot v duo sistemu. Tekmovanja sta se udeležila tudi učenca OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, ki sta dosegla odlične uvrstitve:

- Andraž ŽLINDRA U15 do 50 kg – 2. mesto
- Anže ŽLINDRA borbe U12 – 37 kg – 1. mesto
- Andraž ŽLINDRA duo U15 – moški par – 2. mesto

Šest slovenskih klubov je 7. 11. 2015 sodelovalo **na državnem prvenstvu v duo sistemu** za vse kategorije v OŠ Artiče. Na tekmovanju je nastopilo več kot 100 tekmovalcev oz. 58 parov. Tekmovanje je bilo tudi tretje od štirih, ki bo veljalo za seštevek v duo pokalu 2015.

Ekipa Sibor-Inotherm je osvojila 17 medalj, od tega 6 zlatih, 6 srebrnih in 5 bronastih medalj.

Tekmovanja se je tako udeležilo 40 članov oz. 26 parov SIBORJA, ki so dosegli odlične uvrstitve. Tekmovanja so se udeležili tudi učenci OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica:

- Lovro MATKO in Jan DIVJAK – U8 moški par – 1. mesto
- Sara DIVJAK in Laura ZAJC – duo U10 ženski par – 3. mesto
- Andraž ŽLINDRA – duo U15 moški par – 4. mesto, U18 moški par – 3. mesto

Vsem tekmovalcem iskrene čestitke!

Tekači aktivni tudi jeseni

Pripravil: Darko Rovčanšek

NADALJEVANJE NOTRANJSKEGA TEKAŠKEGA POKALA (NTP)

3. oktober 2015: Tek po polhovih stopnjah (14,6 km v Kozarišču pri gradu Snežnik)

Zaradi slabega vremena v prejšnjih dneh se je teka udeležilo malo manj tekačev, vendar še zmeraj nekaj več kot 60. Iz Sodražice je tekel Ivan Ruparčič in zmagal v kategoriji nad 60 let. Drugi v kategoriji je bil Stane Ferfila iz Cerknice, tretji pa Jure Gornik z Rakeka. Ruparčič je s časom 1.04.57 dosegel 20. mesto absolutno. Med šolsko mladino je Ida Janež dosegla 4. mesto na 1500 m.

11. oktober 2015: Tek ob Karlovcih (10 km v Dolenji vasi pri Cerknici)

Gre za zadnji tek v Notranjskem tekaškem pokalu. V slabem vremenu, ki pa tekačem ustreza, je bila kar dobra udeležba tekačev za še zadnje točke v NTP. Iz Sodražice sta spet tekla samo Ivan in Ida. V kategoriji nad 60 let je zmagal Ivan Ruparčič, čas 0.41.55. Drugo mesto je s časom 0.42.23 osvojil Stane Ferfila iz Cerknice, tretji pa je bil Pavle Setnikar iz Domžal. Njegov čas je bil 0.42.43. Med šolsko mladino je tekla Ida Janež na 1500 m in dosegla tretje mesto. Omenjena tekača iz Sodražice sta osvojila tudi drugi mesti v NTP. Ida je bila druga v svoji kategoriji med šolsko mladino, Ivan pa je zaradi tekme manj ravno tako dosegel drugo mesto. Zmanjkalo mu je samo pet točk. Zmagovalec kategorije nad 60 let je bil Stane Ferfila, tretje mesto pa je osvojil Jure Gornik. Slovesna podelitev pokalov je bila 4. 11. 2015 v dvorani v Cerknici ob prisotnosti glavnega pokrovitelja pokala, podjetja ELGONOVA iz Cerknice. Na koncu slovesnosti pa so vse prisotne povabili, naj se udeležimo naslednje sezone pokala v letu 2016.

DOLENJSKI TEKAŠKI POKAL (DTP)

4. oktober 2015 v Krškem. V DTP so poleg Kočevja dodali še en mali maraton. Mali maratoni so bili včasih zelo popularni, vendar so se kar malo opustili. Ker je mali maraton zelo dober trening za veliki maraton, je bil ta v Krškem tudi v primernem datumu. Darko Rovčanšek iz Sodražice je zmagal v svoji kategoriji 60 do 65 let pred Tonetom Žagarjem iz Dolenje vasi pri Ribnici; tretji je bil Bojan Bojkov iz Kamnika. Ida Janež je pritekla zmago na 800 m med šolsko mladino.

Plavalci uspešno začeli tekmovalno sezono

Pripravil: Miha Koren, trener

V soboto, 7. 11. 2015, se je na kranjskem bazenu odvijal mednarodni miting Kranjska Čebela 2015 v organizaciji ŠD Pingvinček.

Celodnevno tekmovanje je prineslo kar nekaj zanimivih dvobojev in uspešnih nastopov naših tekmovalcev. Po samo mesecu treningov so posamezniki že prikazali napredek v tehniki in hitrosti plavanja, kar nas motivira za nadaljnje delo.

Sodražan Miha Vetrih je osvojil 2. mesto na 400 m prosto, Janu Arku je uspelo osvojiti 2. mesto na 50 m delfin in 3. mesto na 50 m, 100 m in 200 m prosto.

Čestitamo!

LJUBLJANSKI MARATON

25. oktober 2015, tekaški praznik v Ljubljani
Točno 20 let Ljubljana preseneča s številom udeležencev maratona. Tudi letos se je število udeležencev povečalo in je teklo že blizu 30 000 tekačev. Prvo leto je na primer teklo le 780 tekačev. Letošnji veliki maraton je štel tudi za državno prvenstvo za člane in veterane in Sodražica ima državnega prvaka v kategoriji H 60 do 64let.

1. mesto	Ivan Ruparčič	Sodražica	3.16.47
2. mesto	Bojan Foršček	Ljubljana	3.17.50
3. mesto	Darko Rovčanšek	Sodražica	3.19.35

Dobro sta veliki maraton tekla tudi Matjaž Arko s časom 3.09.31 in Jože Pakiž Arko s časom 3.28.4. Mali maraton je Mojca Vesel tekla 1.51.31 in bila 100. v svoji kategoriji, Oražem Betka je imela čas 2.46.52 in bila 573. v kategoriji.

Starosta sodraških tekačev Tone Joras je tekel 21 km 2.05.52 in bil 11. v kategoriji, najhitrejši Sodražan na 21 km je bil Lojze Sterle s časom 1.26.00 in 14. mestom v kategoriji.

Desetko (10 km) pa je tekel Luka Košir s časom 0.40.30 in 75. mestom.

ZANIMIVOSTI

21. november 2015: Tek po stopnicah v kristalni palači v Ljubljani v BTC-ju
V disciplini ekstremni step (3x gor in dol) je s časom 7.53 Matjaž Pucelj dosegel 9. mesto.

29. november 2015:

5. Adventni tek (Crikvenica, Hrvaška)
Tek se je udeležil Ivan Ruparčič in mali maraton prepričljivo zmagal v svoji kategoriji 60 do 64 let s časom 1.31.26.

Zima skozi naše telo

Pripravila: Katarina Arko, Društvo ZDRAV.si

ZIMA po TKM pripada elementu VODE. Takrat se v naravi vse skriva, skladišči, voda zamrzne in čaka pomladi, da ponovno oživi, seme vzklije, narava se prebudi. Ker smo tudi mi del narave, se vsi procesi enako odvijajo tudi v našem telesu, če mu seveda dovolimo, da diha in deluje v skladu z naravo.

Letni časi so povezani s položajem sonca in lune glede na zemljo. Po starodavnih znanjih in TKM se zima začne 8. novembra. 22. decembra se s sončnim obratom (vrhunec) začne tema (jin) umikati, dan se daljša, vedno več je svetlobe (jang) in energija v telesu se začne dvigati.

Poglejmo v naše telo. Kot smo omenili, zima od 5 elementov (ogenj, zemlja, kovina, voda, les) pripada elementu vode, kar v našem telesu predstavlja LEDVICA, MEHUR, pripadajoči organ ušesa, kosti, kostni mozeg, možgani, hormonski sistem in seveda rodila.

Negativno čustvo, ki sistem VODE najbolj ogrozi, je STRAH, STRES. Barva, ki ji pripada, je temno modra oz. črna, okus je slan. Zvok, s katerim vibrirajo ledvica, je »fufufu«, neslišno, kot da pihamo svečo.

Ledvica in vsi pripadajoči organi in sistemi so v zimskem času veliko bolj izpostavljeni oz. ogroženi, če ne poskrbimo za njihovo hrano, ki pa je v prvi vrsti TOPLOTA, MIR in TIŠINA (tako zunaj kot znotraj – predvsem umirjen um), POČITEK, dovolj spanja, zlasti pred polnočjo, UMIRJENO GIBANJE – ne izpostavljam se pretiranam aktivnostim, da ne odpremo kožnih por in dovolimo mrazu, da vstopi v telo, saj ga bo poškodoval. Priporoča se nežne energijske vaje, kot so energijska vadba, daoin, qigong, joga, hoja-sprehod. Najbolj koristimo ledvicam tako, da se povežemo z zimo in postanemo bolj sprejemljivi, umirjeni, poglobljeni vase in si seveda resnično privoščimo dovolj počitka.

Prav tako prilagodimo PREHRANO, ki naj bo topla, kuhana, bolj kalorična z več grenkega in naravno slanega okusa (kar ne pomeni soli). Primerna hrana je zimsko, lokalno in ekološko pridelana (koleraba, repa, zelje, fižol, krompir, pesa, ohrovt, por, radič, peteršilj, šalotka, česen, jabolka, hruške, borovnice, brusnice,

maline, morske alge, temnolistnata zelenjava, zelena, cvetača, rdeča paprika, čebula, česen, ribe, školjke, jajca, meso, semena, oreščki, proso, ješprenj, oves, kvinoja, amarant (kvalitetno rdeče vino). S tem pripeljemo toploto v naše središče in ohladimo površje telesa.

Pozimi mora biti naša energija globoko v telesu. Če smo bolj zmrzljivi, se priporoča jagnjetina, ki velja za najbolj toplo jang hrano. Vnašamo tudi več toplih začimb, kot so klinčki, ingver, črni sezam, cimet, ginseng, kardamom, saj s tem pomagamo energiji, ki je začela rasti v našem telesu. Izogibamo se pretiranemu uživanju sladkorja, kave in raznih stimulansov. DIHANJE – dihano sproščeno, globoko iz spodnjega dela trebuha, saj so za vdih zadolžena ledvica in pljuča za izdih.

Voda, ki jo pijemo, naj ima vsaj 38 stopinj – v kolikor nas rado zebe, pa naj bo voda vroča in jo pijmo po požirkih. Še

bolje, če jo povremo s paličico cimeta ali ingverja in nato popijemo preko dneva. Pozimi je potrebno dovolj piti, ker mraz in veter jemlje vodo iz telesa. Izogibajmo se citrusov v zimskem času, ker so hladni in poškodujejo ledvično energijo. Od citrusov so še najbolj toplega značaja mandarine. Veliko bolje je, da si kuhamo kompote iz jabolk ali hrušk, še posebno pomembno je to za ženske, da ne ohladijo ledvic in reproduktivnega sistema. Hrano kuhamo dlje, pri nižjih temperaturah in z manj vode oz. jo parimo. In blagor tistim, ki imate zidane štedilnike, da v hrano vnašate naravni ogenj ...

Ledvica so temelj vsem ostalim organom in nosijo izvorno energijo, zato je vredno upoštevati zimski čas in vse, kar potrebujejo ledvice. Tako bomo v pomladanskem času polni energije občutili rast, razvoj in z voljo vstopili v spremembe. Vedno žanjemo tisto, kar smo sejali.

Cukrčki za zdrave ledvice

- **SPROŠČEN, GLOBOK SPANEC**, ki je hrana regeneracije.
- **MASAŽA UŠES, LEDVIC IN SPODNJEGA DELA TREBUHA**, da ostane telo toplo.
- **DVIGANJE NA PRSTE** – s tem masiramo ledvične točke.
- **USTVARJANJE SLINE Z VRTENJEM JEZIKA** - v ustni votlini vrtimo jezik 9x v eno in nato 9x v drugo stran. Ob tem si segrejemo dlani in s toplimi dlanmi masiramo ledvička krožno, ob hrbtenici z rokami navzgor in bokih navzdol. Ponovimo 36x. Slina, ki je sladka in čista, je izvorna tekočina in hrana vsem ostalim tekočinam, ki hranijo ledvični sistem.
- **MIR, TIŠINA, SPOKOJNOST**, ki sta temelj zdravja in dolgoživosti.

Za več informacij o energijskih-umirjenih vadbah pokličite 051 301 772 (Katarina)

Društvo Zdrav.si se iskreno zahvaljuje vsem občanom, društvom, organizacijam, ustanovam, vsem, ki ste nam v letu 2015 zaupali, in vsem, ki smo skozi gibanje skupaj iskali zdravje.

Gibanje je življenje!

Ob vstopu v novo leto 2016 pa želimo obilo dobre volje, zdravja in poguma, da leto preživimo z radostjo v srcu, iskrenosti, hvaležnosti, miru in prijaznosti do sebe in drugih.

Društvo ZDRAV.si

Izlet vasi Vinice in Zapotok v Rezijo

Piše: Jelka Pakiž, foto: vodička Polonca

V soboto, v zgodnjih jutranjih urah, smo se vaščani iz Vinic in Zapotoka podali na naš tradicionalni jesenski izlet. Tokrat nas je pot vodila onkraj naše meje, v Rezijo, pod vodstvom gospe Polonce s Turistične agencije Orel. Pot nas je nato vodila mimo Mojstrane, Dovja, kjer je kip župnika Jakoba Aljaža, ki kaže proti Triglavu, mimo Kranjske Gore z Vitrancem, ki je prizorišče tekem svetovnega pokala. Krajši postanek smo naredili pri izviru Save Dolinke, ki izvira iz Tamarja. Naslednji malo daljši postanek je bil v Trbižu za različne nakupe na znani tržnici. Kmalu po poldnevu smo se odpeljali na ogled dveh ledeniških jezer. V uživanju teh lepot smo si napolnili želodčke in se odpeljali naprej v Rezijo.

V rezijskem kulturnem domu so nas tople sprejeli in nam pripravili predstavitev doline Rezije. Ta danes šteje 1000 prebivalcev, ki govorijo štiri narečja. Do leta 1805 so je sestavljale štiri občine, od tega leta dalje je to samo ena občina. Leta 1976 je hud potres uničil

vse vasi, ki so sedaj lepo obnovljene. Zaradi značilnosti pokrajine je kmetijstvo malo razvito, zelo so znani le po pridelovanju ogromnih količin česna. Bolj se ukvarjajo z živinorejo, zelo pomemben je tudi turizem, ki je vezan na naravo in kulturo. Znani so njihovi običaji, pust, maškare z njihovimi značilnimi visokimi, lepimi pokrivali, in rezijanski ples. Nekdaj so bili tukaj zelo težki pogoji za življenje in slabe možnosti za zaslužek, zato so šli rezijanski brusarji (brusili so škarje, nože) po celi Evropi in so bili povsod zelo cenjeni. Danes je zelo znan njihov Muzej brusarjev, vsako leto pa imajo svoj praznik in prireditev, kjer

vam nabrusijo vse stvari, ki jih prinesete. Rezijanska cerkev je posvečena Mariji Vnebovzeti. Pomemben je tudi Kulturni dom Rozajanskim Dum, vsi pa seveda poznamo Pravljičice iz Rezije; knjiga je bila izdana leta 1973 in je znana po vsej Sloveniji. Naučili smo se nekaj rezijanskih besed in ob zvokih njihovih glasbil tudi rezijanski ples, kar nam je bilo še posebej v veselje in sprostitvev.

Naslednja postaja našega izleta je bila Pušja vas, kjer se čuti pravi mediteranski pridih. Sprehodili smo se po čudovitih ulicah, odetih v sivko in njeno značilno barvo. Nato smo zapustili Karnijske Alpe in šli v Furlanijo, katere gospodarsko središče je Čedad. Na mesto je že padel mrak, zato smo se odpeljali le še na turistično kmetijo Birsna v Vipavski dolini, kjer nas je čakala večerja.

Še zdaj, ko pišem te vrstice, mi v ušesih odzvanjajo melodije Pravljičice iz Rezije, ki jih je Lado z mobilnega telefona po mikrofону predvajal za vse nas. Tako lepa doživetja iz skupnega druženja se vtisnejo človeku globoko v srce in komaj čakamo, da pride nova jesen, ko se spet podamo na rajšo.

Zakon, ki to še ni

Piše: Janez Arko

Državni zbor je letos spomladi sprejel novelo zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Po novem ta novela priznava tudi skupnost dveh istospolnih oseb, ki imata pravico do posvojitve otrok. Kot vsi vemo, taka istospolna skupnost sama po sebi ne more imeti otrok, še zlasti ne dva moška skupaj. Pri ženskah je to nekoliko drugače, saj se lahko znajdejo in dobijo otroka. Vendar v takih primerih zelo pogosto prihaja do raznih problemov, vprašljiva je tudi vzgoja teh otrok in še zlasti njihova prihodnost.

Že iz zgodovine vemo oziroma lahko preberemo v Svetem pismu, da družino sestavljajo oče, mama in otroci. Starša sta poročena civilno in potem še cerkveno v cerkvi, kjer si obljubita večno zvestobo v dobrem in slabem. Zato morajo bodoči zakonci pred cerkveno poroko na poseben tečaj, kjer jih dodatno poučijo o svetem zakonu in vzgoji otrok.

Danes se mladi večinoma spoznavajo po raznih zabavah. Mlad fant izkoristi dekle in ko ta zanosi, jo fant bodisi zapusti čez noč bodisi se z njo na hitro poroči in še hitreje razide. Vse več pa je tudi zvez brez poroke, ko starši živijo skupaj in vzgajajo svoje otroke. Skrbijo za njihovo šolanje, morda otroci obiskujejo tudi verouk in hodijo v cerkev.

Dobra družina je osnovna celica vsake družbe in tudi države. Pri nas pa je nekaj več kot 50 poslancev sprejelo tak zakon. Vsi, ki so to izglasovali, so poslanci leve in večina tako tudi živi. Prišlo je celo tako daleč, da so se zbirali podpisi za izvedbo referenduma. Ustavno sodišče je razveljavilo omenjeno novelo. Tako je za 20. december razpisan referendum. To je tik pred božičnimi prazniki in praznikom svete družine, ki je še kako držala skupaj.

Moški mora ženo v času nosečnosti še posebej varovati in ji pomagati pri težjih delih, jo peljati na kakšen izlet ali sprehod. Vse to pripomore, da se po devetih mesecih rodi zdrav otrok. Moja žena je pri prvem porodu zahtevala, da sem zraven. Opraviti

je bilo potrebno dvourni tečaj. Drugič sem jo le odpeljal v porodnišnico.

20. decembra pojdimo vsi na volišča in pravilno glasujmo, da bomo s tem dokazali, kaj smo Slovenci!

Želim Vam blagoslovljene božične praznike in uspešno novo leto 2016!

11. DRAMSKO-GLASBENA MINEŠTRA

**MALO ČEZ
LES**

sobota, 19. december
ob 19. uri

Športna dvorana Sodražica

VSTOP PROST

V IZVEDBI MLADINSKEGA KLUBA SODRAŽICA

*Zdaj ne trpiš več,
nič več te ne boli.
Zdaj počivaš.
Dom je prazen, pogled te išče,
ni več tvojega veselja.
Utihnil je tvoj glas, saj daleč daleč spiš,
a v srcih naših še živiš.*

Zahvala

V 67. letu starosti je za večno zaspal naš dragi mož, ati,
ata, brat, stric in prijatelj

JOŽE PAKIŽ

(10. 5. 1948–17. 11. 2015)

Drakslerjev Jože iz Grdega Dola.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v dnevih žalosti stali ob strani, izrekli sožalje, se poklonili njegovemu spominu, darovali cvetje, sveče in denarne prispevke za cerkev in maše ter zanj molili.

Zahvala vsem tistim, ki ste ga v času njegove boleznin obiskovali in razveseljevali s svojo družbo. Hvala vsem delavcem dializne ambulante UKC LJ, zdravniškemu osebju ZD Ribnica, patronažni sestri Dominiki Arko, voznikom podjetja Herbby, PGD Zamostec, Združenju SEVER, pevcem, KP Ribnica in gospodu župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen pogrebni obred.

Iskreno se zahvaljujemo vaščanom, pogrebcom in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Dragi ati, ostal nam boš v lepem spominu. Radi te imamo.

Žalujoči domači

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

Zahvala

Ob boleči in prerani izgubi mame, stare mame in sestre

JOŽICE PIRC

iz Žimaric

(10. 7. 1953–14. 11. 2015)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v žalostnih trenutkih stali ob strani in bolečino čutili z nami. Hvala vam za vsako ljubeč stisk roke, za vse tople in sočutne objeme, za vsako besedo tolažbe ter za darovano cvetje, sveče in svete maše.

Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pogrebcom, pevcem, župniku in komunalnemu podjetju.

Žalujoči vsi njeni

*Konec je trpljenja,
konec bolečine,
ostaja le reka solza,
ki s seboj nosi lepe spomine.*

Zahvala

Za vedno nas je zapustila naša draga mama

JOŽEFA KOTAR

(1935–2015),

Gorenje Podpoljane.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili v srcu, mislih in dejanjih z nami ob boleči izgubi mame.

Vsi njeni

NI TREBA, DA STE MOJSTER ZA VSE

Marsikaj lahko mi postorimo namesto vas:

- Košnjo trave, rezanje žive meje, žaganje vej.
- Asfaltiranje in manjša gradbena dela.
- Praznjenje greznice.

Pri nas lahko kupite tudi:

- plastični zabojnik za odpadke 120 in 240 l
- plastični kompostnik.

KOMUNALA RIBNICA

www.komunala-ribnica.si, T: 01 83 61 138, 031 758 717

Zimski večeri s knjigo

Pripravila: Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Na oktobrski pravljilni urici so najmlajši prislunili pravljici z naslovom *Zimska pesem* in jo kasneje tudi likovno upodobili. Novembrska pravljilna urica je minila v znamenju pravljice *Melje, melje mlinček* in izdelavi petelinčka v obliki lutke. Pobrskali smo med knjižnimi policami in za naše zveste bralce našli marsikaj zanimivega za dolge zimske večere!

ELOISA JAMES Afera pred božičem

Nekega čudovitega božiča lady Perdita Selby, ki jo prijatelji in družina poznajo kot Poppy, spozna moškega, za katerega misli, da ga bo večno ljubila. Vražje privlačni vojvoda Fletcher je popoln ulov za nedolžno, mlado in dih jemajoče lepo Angležinjo. Njuna poroka je najbolj romantična, kar jih je kadar koli videla. Štiri leta kasneje Poppy in vojvoda postaneta eden vidnejših parov visoke družbe, a za zaprtimi vrati iskrica njune ljubezenske zgodbe ugasne. Vojvoda je odločen, da noče izgubiti ženske, ki si jo še vedno želi, in sklene, da si bo mamljivo naklonjenost svoje očarljive žene priboril nazaj ter se v opojnih dneh prve ljubezni izkazal z zares pregrešnim zapeljevanjem.

MONICA MCCARTY Pregrešni izvidnik

Legendarna skupina bojevnikov, znana pod imenom Višavska straža, še naprej pomaga Robertu Bruceu osvobodjati Škotsko izpod angleške vladavine. Arthur Campbell, cenjen zaradi svojih kot britev ostrih čutov in svoje sposobnosti, da se zlije s sencami, čaka globoko za sovražnikovimi bojnimi črtami. Ko se vtihotapi v klan poglavarja, ki mu je ubil očeta, svoje srce usmeri v maščevanje. Tam nepričakovano naleti na najslajšo oviro – medenolaso sireno, ki je sovražnikova hči.

Živahna in uročljiva Anna MacDougall, ki ji robato čedni prišlek vzbudi zanimanje, je ženska, ki zna ravno tako večje odkrivati prevare kot Arthur. Čeprav koprni po mirnem življenju z dobrim moškim, ki ga bo lahko ljubila, jo pritegne skrivnostni vitez, čigar oči jo požirajo, a besede odrivajo. Medtem ko ju nevarnost, izdajstvo in grožnja prihajajoče vojne vse bolj povežejo, se mora srce jeklenega bojevnika odločiti med ljubeznijo ali maščevanjem.

COURTNEY MILAN Zimski poljub

Lydia Charingford je vedno dobre volje, še zlasti med božičnimi prazniki. A naj se še tako nasmiha, nikakor ne more pozabiti mladostniške napake, ki bi jo zlahka pokopala. Strahotno skrivnost ji je sicer uspelo zadržati zase, a ena oseba vendarle pozna resnico iz tistih temnih dni: doktor Jonas Grantham. Nobenega opravljanja noče imeti z njim ali pa s ščemenjem v trebuhu, ki jo spreleti vsakič, ko se spogledata.

Tudi Jonas Grantham ima skrivnost: že več kot leto dni je zaljubljen v Lydio. Zdaj je odločen, da bo strl njen odpor in jo osvojil. In skoval je krasen načrt. Ko se njegovi načrti vsaj ne bi tako pogosto izjalovili.

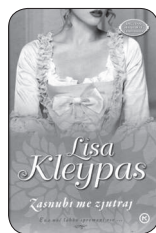

COURTNEY MILAN Učinek dedinje

Jane Fairfield ničesar ne naredi prav. V družbi vedno zine kaj napačnega in pri tem ne skopari z besedami. Njene obleke so lahko še tako pregrešno drage, pa se nekako vedno izmuznejo modnim smernicam. Celotna njena neizmerna dota ne pomaga, da ne bi bila tarča posmeha.

In to je točno tisto, kar hoče. Storila bo čisto vse, celo tvegala javno ponižanje, dokler se bo lahko s tem izogibala poroki in sestri zagotovila varnost.

Oliver Marshall mora vse narediti prav. Kot vojvodov nezakonski sin je odraščal v skromnih razmerah, zdaj pa je odločen, da bo malemu človeku pomagal do glasu in moči. Če stori en sam napačen korak, nikoli ne bo dobil priložnosti za uspeh. Nobene potrebe ni torej, da bi hitel na pomoč napačni ženski. Vsekakor ni nobene potrebe, da bi se vanjo zaljubil. Toda ljubka in pogumna Jane skriva nekaj, čemur se ne more upreti in bi bilo lahko pogubno za oba.

LISA KLEYPAS Zasnubi me jutraj

Catherine je že dve leti plačana družabnica sester Hathaway. Prijetna služba ima samo eno pomanjkljivost: ob pamet jo spravlja starejši brat njenih varovank – Leo Hathaway. Cat si ne bi nikoli mislila, da je njuno pričkanje le krinka za vzajemno privlačnost. Ko pa se eden izmed preprirov konča s poljubom, se ne more načuditi svojemu strastnemu odzivu in Leovi ponudbi, naj se z njim spusti v nevarno razmerje. Čeprav se Leo noče nikoli več zaljubiti, ga Cat neverjetno zanima in privlači. Toda usodna skrivnost iz njene preteklosti ju lahko za vedno loči.

PAULA HAWKINS Dekle na vlaku

Rachel se vsak dan vozi z istim vlakom. Vsako jutro vlak hrumi po istih tirnicah in se ustavi ob istih udobnih predmestnih hišicah. Vsako jutro Rachel opazuje isti par pri zajtrku na terasi.

Zdi se ji, da ju že pozna. Njuno življenje je po njenem popolno, vsekakor v popolnem nasprotju z razdejanim v njenem lastnem življenju. Nekega dne pa vidi nekaj šokantnega in vse se spremeni. Skrivnosti ne more zadržati zase, pove jo policiji in se tako nepovratno zaplete v dogodke, ki sledijo, in v življenje vseh vpletenih. Jim je bolj škodovala kot koristila?

S tem zaključujem letošnji zadnji pregled nekaterih knjižnih novosti! Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico tudi v prihodnjem letu! Želimo Vam vesele božične praznike ter obilo zdravja, sreče, uspeha, ljubezni in osebnega zadovoljstva v novem letu 2016! Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjič! SREČNO!

*Časi, v katerih živimo, ne ponujajo veliko priložnosti za smeh,
a jaz vam privoščim veselje.*

*Časi, v katerih živimo, ne nudijo enostavnega življenja,
a jaz vam priporočam preprostost.*

*Časi, v katerih živimo, niso svetli časi,
a jaz vam ključem: Čim več Luči!*

*Časi, v katerih smo, so zatišje,
zato vam želim Miru!*

*Mirne božične praznike in
srečno v novem letu 2016!*

župan Blaž Milavec s sodelavci

Pripravljena za vas.

Obrtno-poslovna cona Sodražica.

Skoraj 20.000 m² po ugodni ceni. Komunalno urejena, a brez komunalca*.

Več na www.sodrazica.si

*Oprostitev komunalnega prispevka na podlagi sklepa Občinskega sveta, št. 351-10/15 z dne 04. 12. 2015, z veljavnostjo do 01. julija 2017.